

3. OBLASŤ VZDELÁVANIA

Úvod

Poslaním vysokého školstva, ako integrálnej súčasti vzdelávacej a vedecko-výskumnej sústavy, je plniť funkcie, ktoré vedú k hospodárskemu, sociálnemu a kultúrnemu rozvoju.

Vysokoškolské vzdelávanie poskytované technickými univerzitami má v tejto štruktúre nezastupiteľné miesto. Slovenská technická univerzita v Bratislave má medzi týmito inštitúciami významné postavenie, ktoré nie je dané iba jej históriou. Deväťdesiate roky minulého storočia naznačili trendy rozvoja vysokoškolského vzdelávania v Európskom regióne, ktoré možno charakterizovať harmonizáciou štruktúry a foriem vzdelávania, pričom je vytvorená možnosť zachovať si vlastnú identitu danú tradíciou, históriou a kultúrou vôbec. Slovenská technická univerzita v Bratislave v duchu naznačeného programu, formalizovaného Bolonskou dohodou, uskutočnila obsahovú aj štrukturálnu prestavbu vysokoškolského štúdia.

Vzdelávanie ponúka v trende vytvárania sa znalostnej spoločnosti, v obsahovej báze komparatívnej s poprednými zahraničnými univerzitami. Vzdelávanie na STU v akad. roku 2003/2004 sa realizovalo v duchu uvedených myšlienok.

Z formálneho hľadiska vzdelávanie na fakultách STU sa uskutočňovalo v intenciách zákona 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon) a ostatných univerzitných a fakultných predpisov. Predkladaná správa, pripravená na základe informácií z fakúlt, má snahu vytvoriť čitateľovi obraz o vzdelávaní na STU, pričom sa v nej v primeranej miere uvádzajú aj špecifiká fakúlt. Ich detailnejšia charakteristika je uvedená vo fakultných správach, ktoré v zmysle zákona dekan fakulty predkladá fakultnému senátu. Snaha o predloženie kompaktného obrazu vzdelávania viedla k štruktúre, ktorá bola odsúhlasená na septembrovom zasadnutí prodekanov pre vzdelávanie nasledovne:

1. Charakteristika o organizácia štúdia
2. Zhodnotenie prijímacieho konania na akad. rok 2004/2005
3. Obsah, metódy a výsledky vzdelávania
4. Riadiaca a kontrolná činnosť vzdelávacieho procesu
5. Akreditácia
6. Sociálna problematika štúdia
7. Celoživotné vzdelávanie
8. Propagácia štúdia
9. SWOT analýza
10. Univerzitná úroveň organizácie a riadenia vzdelávania
11. Návrhy a odporúčania

Vzhľadom na skutočnosť, že na fakultách sa uskutočňuje vzdelávanie v študijných a vedných odboroch v zmysle zákona č. 172/1990 Zb. z. o vysokých školách, v správe sa používa aj terminológia tohto zákona.

3.1 Charakteristika a organizácia štúdia

Po viacerých významných zmenách v obsahu a organizácii štúdia na fakultách STU v druhej polovici deväťdesiatych rokov, v hodnotenom období (akademický rok 2003/04) sa v štúdiu nerealizovali výraznejšie zmeny, ktoré by ovplyvnili

charakteristiku a organizáciu štúdia ako celku. Preto v stručnosti zhrnieme podstatné črty vysokoškolského vzdelávania, ktoré poskytujú fakulty STU a uvedieme, ako sa jeho realizácia odráža v organizácii štúdia.

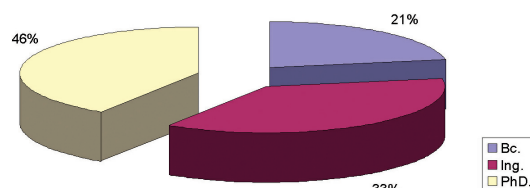
Ponúkané a poskytované vzdelávanie je v zmysle zákona organicky späté s vedeckou, výskumnou, umeleckou, tvorivou činnosťou, ktorej výsledky nachádzajú umiestnenie v obsahovej štruktúre štúdia kontinuálnou inováciou učebných osnov jednotlivých predmetov. V kontexte historického vývoja STU vzdelávanie v študijných a vedných odboroch, realizované v poslednom akademickom roku jednotne na všetkých fakultách, obsahovo spadalo do technických, technicko-umeleckých, umeleckých, technicko-informačných a technicko-ekonomických odborov. Tieto sa uskutočňovali v bakalárskom, inžinierskom a doktorandskom štúdiu. Viacročným vývojom curricula odborov a obsahu jednotlivých odborov zameraných na dosiahnutie kompatibility s poprednými zahraničnými univerzitami, ale aj na potreby absolventa na našom trhu práce sa dosahuje, že absolvent našej univerzity primerane stupňa absolvovaného štúdia získava vedomosti, poznatky a zručnosti umožňujúce mu uplatňovať v odbornej praxi syntetické, nelineárne myslenie, smerované k formulovaniu komplexných záverov a kompetentných rozhodnutí. Tieto sú založené tiež na schopnosti získavať, triediť a vyberať relevantné informácie, poskytované súčasnými informačno-komunikačnými prostriedkami.

Ponuka a poskytovanie vzdelávania sú premietnuté do značného počtu študijných a vedných odborov, ktoré obsahovým spektrom vytvárajú prakticky komplexnú ponuku v technickom vzdelávaní. Ich počty sú uvedené v tabuľke č. 3.1. Aj keď sumarizácia študijných a vedných odborov v rámci univerzity (graf č. 3.1) predstavuje zvýšenie ponuky a s ňou aj špecializácie štúdia so zvyšovaním stupňa vysokoškolského štúdia, nie je tento prístup vlastný všetkým fakultám. Treba čakať, že sa v krátkej budúcnosti naplní pri zavádzaní novoakreditovaných študijných programov. Pri sumarizácii ponuky bakalárskeho a inžinierskeho štúdia treba pripomenúť, že na FEI a následne na FIIT sa realizuje od letného semestra študijný odbor informatika, ktorý bol úspešne akreditovaný medzinárodnou inštitúciou Institute of Electrical Engineers so sídlom v Londýne, čím sa deklarovala skutočnosť, že absolvent tohto odboru v bakalárskom štúdiu je na úrovni britského BEng. a v inžinierskom štúdiu je na úrovni MEng.

Tabuľka č. 1) Sumarizácia študijných a vedných odborov

ŠTÚDIUM	SvF	SjF	FEI	FCHPT	FA	MTF	FIIT
Bc.	6	5	5	2	4	8	1
Ing.	10	13	5	9	4	7	1
PhD.	11	10	18	16	3	6	3

Graf 3.1: Sumarizácia študijných a vedných odborov na STU

Organizácia štúdia prebieha v dvoch úrovniach

- prvá predstavuje štandardnú dĺžku štúdia a v jej rámci realizáciu curricula odboru,
- druhá harmonogram akademického roka.

Niekoľko základných informácií k prvej úrovni organizácie. Bakalárske denné štúdium v štandardnej dĺžke 4 akademických rokov v hodnotenom období bolo na FEI, FA a FIIT, na ostatných fakultách bolo trojročné. Externé bakalárske štúdium na MTF bolo ako štvorročné, na SvF a FCHPT ako trojročné. Inžinierske štúdium na fakultách prebieha ako dvojročné s výnimkou FEI a FIIT. Model 1. a naň naväzujúceho 2. stupňa vysokoškolského vzdelávania sa na MTF začal uplatňovať v akad. roku 2000/2001 a na SjF v akad. roku 2001/2002. Preto sa na týchto fakultách realizovalo ešte päťročné inžinierske štúdium, na MTF jeho piaty ročník a na SjF štvrtý ročník (denné štúdium).

Doktorandské štúdium, na všetkých fakultách, vo všetkých vedných odboroch v dennej forme sa realizuje ako 3-ročné a v externej forme ako 5-ročné. Prípravu odborníkov kompetentných tvoriť v oblasti vedy a umenia zákon posunul do úroveň najvyššieho vysokoškolského vzdelávania. Svojou voľnejšou dikciou vytvoril univerzite priestor na formovanie jeho organizácie vytváraním „univerzitnej“ legislatívy. V priebehu akad. roka 2003/2004 sa priebežne vytvárala tak, aby organizačnými zmenami vytvorila podmienky na zvýšenie jeho kvality v prechodnom období medzi realizáciou štúdia podľa vedných odborov a prípravou jeho realizácie podľa študijných odborov.

Študijné plány v jednotlivých stupňoch vysokoškolského štúdia sa organizovali, riadili a uskutočňovali podľa vyhlášky MŠ SR o kreditnom systéme, ktorá bola spracovaná aj pre doktorandské štúdium v Študijnom poriadku STU. Doplnený je študijným poriadkom fakulty, ak organizačné špecifiká štúdia na fakulte sú nad rámec Študijného poriadku STU.

Fakulty sú pripravené a ponúkajú možnosť vzdelávania v cudzom jazyku aj pre slovenských študentov. V akademickom roku 2003/2004 táto možnosť sa realizovala na Stavebnej fakulte, Strojníckej fakulte a pre zahraničných študentov, samoplatcov, na Fakulte elektrotechniky a informatiky.

Štúdium vo všetkých troch stupňoch sa na fakultách uskutočňuje v dennej forme. Ponuka formy externého bakalárskeho štúdia sa v rámci univerzity rozšírila. Okrem FCHPT a MTF požiadavky spoločenskej praxe, najmä z oblasti stavebného priemyslu, našli priaznivú odozvu na SvF. Táto fakulta opätovne zaviedla formu externého štúdia po viacročnom prerušení.

Podľa Študijného poriadku STU štúdium prebieha v rámci vzdelávacích celkov – semestrov. Je v ňom deklarované, že dĺžka výučbovej časti semestra je najmenej 12 týždňov. Z úrovne univerzity, po dohode s fakultami, bol určený pevný harmonogram akademického roka s 13-týždňovým semestrom a 6-týždňovým skúškovým obdobím, po každom semestri. Takto definovaný harmonogram nebol na fakultách jednoznačne interpretovaný. Prejavilo sa to negatívne pri vytváraní podmienok pre vnútrouniverzitnú mobilitu pri jednotlivých výučbových jednotkách a výrazne v končiacom ročníku bakalárskeho štúdia, keď štátna skúška na SvF a MTF sa konala tesne pred začiatkom nasledujúceho akademického roka (koniec augusta). Je potrebné sa nad týmto organizačným aspektom zamyslieť a navrhnúť prípadne zmenu, ktorá by tiež priblížila STU k organizačným modelom uplatňovaným v zahraničí.

3.2 Zhodnotenie prijímacieho konania na akad. rok 2004/2005

Prijímacie konanie a aktivity s ním spojené sú dlhodobejšie a nemajú iba charakter administratívno-výkonný. Okrem pracovníkov pedagogických oddelení sú v ňom zapojení aj učители. Prijímacie konanie na vysokoškolské štúdium na STU sa uskutočňovalo v zmysle § 55 – 58 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (po schválení návrhov dekanov v akademických senátoch fakúlt). Organizačné špecifiká prijímacieho konania na doktorandské štúdium budú spomenuté nižšie pri popise jeho organizácie a realizácie. Spôsoby realizácie prijímacieho konania na fakultách na bakalárske a inžinierske štúdium vysokoškolského vzdelávania možno rozdeliť do dvoch skupín:

- prijímacie konanie s prijímacou (talentovou) skúškou,
- prijímacie konanie bez prijímacej skúšky.

Na fakulty sa prijímalo na akreditované študijné odbory, pričom na FEI, FA a FIIT sa prijímacie konanie uskutočňovalo na novoakreditované študijné programy. Model prijímacieho konania a prijímacie skúšky na každej fakulte vychádzali z viacročnej skúsenosti a reality postavenia študijného odboru na trhu práce a v spoločenskej praxi. Univerzita a fakulty v zákonom predpísanom čase na webových stránkach, vo vývesných skrinkách, masmédiách a plánovanou propagačnou a marketingovou aktivitou informovali o spôsobe prijímania na štúdium.

Bakalárske štúdium

Na všetkých fakultách ako kritérium hodnotenia uchádzačov bolo započítanie študijných výsledkov zo strednej školy. Pritom sa na všetkých fakultách nevychádzalo iba z jednoduchého počítania študijného priemeru, ale predmety, ktoré majú charakter teoretickej prípravy na štúdium technických predmetov mali väčšiu „váhu“. Do hodnotenia študentov sa započítavali aj významné úspechy študentských súťaží vzťahujúcich sa k štúdiu na technickej univerzite. Prijímacia skúška sa odpustila uchádzačom, ktorí takto dosiahli a prekročili stanovený počet bodov (SjF, FEI, FCHPT, MTF), resp. študijné výsledky (SvF). Pre ostatných sa uskutočnila prijímacia skúška formou písomky z matematiky a fyziky (SjF, FEI), matematiky a chémie (FCHPT) a z matematiky, fyziky a spoločenského prehľadu (SvF). Na MTF sa prijímacia skúška z matematiky a fyziky uskutočnila pre uchádzačov, ktorí požiadali o preskúmanie rozhodnutia o neprijatí. Pre všetkých uchádzačov o bakalárske štúdium sa prijímacie skúšky uskutočnili na FA a FIIT. Skúšky na FA sa robili z matematiky a z disciplín overujúcich talent študenta. Novým prvkom bola skutočnosť, že uchádzačom, ktorí dosiahli 41 – 60 % z maximálneho hodnotenia bolo navrhnuté, aby vzhľadom na dosiahnuté výsledky zvážili nástup na štúdium na fakulte. Na FIIT sa prijímacia skúška robila z matematiky a druhého voliteľného predmetu (fyzika/informatika). Napriek zvýšenému počtu uchádzačov o štúdium, a tým aj vyššiemu počtu rozhodnutí o prijatí na štúdium, fakulty (okrem FA a FIIT) využili možnosť prijímania v 2. kole prijímacieho konania. Druhé kolo prijímacieho konania malo metodicky rovnaký priebeh ako prvé kolo. Výsledky prijímacieho konania sú prezentované v tabuľke 2. V tabuľke sú uvedené aj počty študentov, ktoré boli dohodnuté na kolégiu rektora ako počty očakávaných zapísaných študentov (DP), vychádzajúce z vnútorných personálnych kapacít fakúlt ako aj prognózovania záujmu o štúdium súvisiaceho s rozvojom odboru a vývojom možností uplatnenia sa po jeho absolvovaní.

Tabuľka 3.2: Prehľad prijímacieho konania na bakalárske štúdium pre akad. r. 2004/2005

Fakulta	I. kolo I			II. kolo			Celkom															
	Prihlásení		Prijatí	Prihlásení		Prijatí	Prihlásení		Prijatí		Zapísaní z novoprijatých		E	D+E								
	D	E		D	E		D	E	D	E	D	E			D	E						
SvF	1227	0	1227	1076	0	1076	348	123	471	333	123	456	1575	123	1698	1409	123	1532	1100	1189	123	1312
SjF	1171	0	1171	955	0	955	135	0	135	156	0	156	1306	0	1306	1111	0	1111	750	750	0	750
FEI	1204	0	1204	1026	0	1026	191	0	191	148	0	148	1395	0	1395	1174	0	1174	1100	811	0	811
FCHPT	796	92	888	657	75	732	194	35	229	162	27	189	990	127	1117	732	102	834	600	477	96	573
FA	644	0	644	532	0	532	0	0	0	0	0	0	644	0	644	532	0	532	240	424	0	424
MTF	2127	1036	3163	1529	728	2257	326	327	653	175	138	313	2453	1363	3816	1704	866	2570	800	975	712	1687
FIIT	1337	0	1337	480	0	480	0	0	0	0	0	0	1337	0	1337	480	0	480	300	333	0	333
STU	8506	1128	9634	6255	803	7058	1194	485	1679	974	288	1262	9700	1613	11313	7142	1091	8233	4890	4959	931	5890

Vysvetlivka: DP – dohodnuté počty z KR

Inžinierske štúdium

Prijímacie konanie na inžinierske štúdium sa konalo v júni, júli a septembri, keďže organizácia štúdia v záverečnom ročníku bakalárskeho štúdia na fakultách je nejednotná. V prijímacom konaní na inžinierske štúdium sú medzi fakultami väčšie rozdielnosti ako pri prijímacom konaní na bakalárske štúdium. V ďalšom ich stručne charakterizujeme. Na všetkých fakultách sa berie do úvahy študijný odbor bakalárskeho štúdia a „domáci“ uchádzači, pokiaľ chcú pokračovať v druhom stupni štúdia (FCHPT a FIIT), sú prijímaní bez prijímacích skúšok (na FA musia spĺňať „postupové prospechové kritérium“). Ich poradie sa určí pomocou vyhodnotenia študijných výsledkov v bakalárskom štúdiu. Špecifiká jednotlivých fakúlt možno v krátkosti charakterizovať nasledovne: SvF – štátna skúška bakalárskeho štúdia určuje obsah prijímacej skúšky pre uchádzačov z iných fakúlt a pri inom absolvovanom študijnom odbore bakalárskeho štúdia. SjF – prijímacie konanie bez prijímacích skúšok, pričom sa individuálne posudzovalo bakalárske štúdium každého uchádzača. Prijatí uchádzači boli prijímaní na 2-ročné štúdium, 2-ročné rozšírené štúdium a 3-ročné štúdium (pri veľkej rozdielnosti študijných plánov absolvovaného bakalárskeho štúdia a vybraného odboru). FEI – externí uchádzači absolvovali písomnú skúšku, pričom okruhy otázok mali vopred oznámené. FCHPT – podmienkou prijatia bolo ukončené bakalárske štúdium. FA – domáci uchádzači, ktorí nespĺnili prospechové kritérium a uchádzači z iných fakúlt absolvovali prijímaciu skúšku, ktorá mala tieto časti: klauzúrnú prácu, portfólio prác a dosiahnuté výsledky predchádzajúceho štúdia a ústny pohovor. MTF – pri zmene študijného odboru a pre uchádzačov z iných fakúlt písomná prijímacia skúška pozostávala z predmetov štátnej skúšky bakalárskeho štúdia. FIIT – prijímacia skúška bola písomná a uchádzač musel absolvovať aj ústny pohovor. Prijímacia skúška bola odpustená uchádzačom, ktorí v akad. roku 2003/2004 ukončili 4-ročné bakalárske štúdium na fakulte.

Na SjF a FEI sa uskutočnilo aj 2. kolo prijímacieho konania. Štatistika prijímacieho konania inžinierskeho štúdia je sumarizovaná v tabuľke 3.3 a 3.4.

Doktorandské štúdium

Na všetkých fakultách, v súlade so zákonom, v rámci prijímacieho konania sa uskutočnila prijímacia skúška. Zaujímavosťou sa uchádzali o dennú a externú formu štúdia. Počet rozhodnutí o prijatí na dennú formu štúdia je viazaný na počet štipendií pridelených MŠ SR univerzite na nastávajúci akademický rok. Dňa 31. 5. 2004 bolo z MŠ SR oznámené, že STU na akademický rok 2004/2005 dostala 174 štipendií. Na fakulty boli rozdelené tieto miesta podľa kritérií prevzatých z MŠ SR v počtoch uvedených v tabuľke 3.5.

Listom zo dňa 17. 9. 2004 bolo z MŠ univerzite oznámené navýšenie počtu štipendií pre študentov 1. ročníka doktorandského štúdia na 251 miest pri zmenených kritériách MŠ SR. Prerozdelenie miest na fakulty podľa zmenených kritérií udáva tabuľka 3.5. Treba konštatovať, že pridelený počet miest z 31. 5. 2004 bol nízky. Viacerí schopní uchádzači, ich počet je uvedený v tabuľke, pre nedostatok miesta neboli prijatí a úmysel pokračovať v štúdiu nahradili zamestnaním. Navýšenie miest MŠ SR s podmienkou ich obsadenia v októbri 2004 predstavovalo výraznú organizačnú záťaž fakúlt spojenú so zodpovednosťou prijať takých uchádzačov, ktorí majú predpo-

Tabuľka 3.3: Prehľad prijímacieho konania na inžinierske štúdium na ak. rok 2004/2005 - I. kolo

Fakulta	I. kolo														
	Prihlásení			Prijatí			Prihlásení			Prijatí					
	D1	D2	1+2	D1	D2	1+2	E1	E2	1+2	D1	D2	1+2			
SvF	463	37	530	463	37	530	0	0	0	463	37	530	0	0	530
SjF	195	57	252	204	16	220	0	0	0	204	16	220	0	0	220
FEI	300	10	310	286	6	292	0	0	0	286	6	292	0	0	292
FCHPT	198	1	199	198	1	199	0	0	0	198	1	199	0	0	199
FA	113	40	153	114	17	131	0	0	0	113	16	129	0	0	129
MTF	440	16	456	422	5	427	185	126	311	421	3	424	163	17	604
FIIT	96	25	121	96	15	111	0	0	0	94	15	109	0	0	109
STU	1805	186	2021	1783	97	1910	185	126	311	1779	94	1903	163	17	2083

Tabuľka 3.4: Prehľad prijímacieho konania na inžinierske štúdium na ak. rok 2004/2005 - I. a II. kolo

Fakulta	I. kolo												II. kolo					
	Prihlásení			Prijatí			Prihlásení			Prijatí			Zapísaní			Zapísaní		
	D1	D2	1+2	D1	D2	1+2	E1	E2	1+2	D1	D2	1+2	E1	E2	1+2	D	E	D+E
SvF	463	37	530	463	37	530	0	0	0	463	37	530	0	0	530	0	0	530
SjF	213	57	270	213	57	270	0	0	0	210	51	261	0	0	261	0	0	261
FEI	302	12	314	288	8	296	0	0	0	288	8	296	0	0	296	0	0	296
FCHPT	198	1	199	198	1	199	0	0	0	198	1	199	0	0	199	0	0	199
FA	113	40	153	114	17	131	0	0	0	113	16	129	0	0	129	0	0	129
MTF	440	16	456	422	5	427	185	126	311	421	3	424	163	17	604	424	180	604
FIIT	96	25	121	96	15	111	0	0	0	94	15	109	0	0	109	0	0	109
STU	1825	188	2043	1794	140	1964	185	126	311	1787	131	1948	163	17	180	1932	196	2128

Vysvetlivky k tab. 3 a 4: **D1** – uchádzači o denné štúdium mimo fakulty, **D2** – uchádzači o denné štúdium mimo fakulty, **E1** – uchádzači o externé štúdium z „materskej“ fakulty, **E2** – uchádzači o externé štúdium mimo fakulty, **D** – všetci zapísaní na denné štúdium (z fakulty a mimo fakulty), **E** – všetci zapísaní na externé štúdium (z fakulty a mimo fakulty).

klady ukončiť štúdium dizertačnou prácou na požadovanej úrovni. Tento neobvyklý postup a spôsob nakladania s finančnými prostriedkami prípadných neobsadených miest MŠ SR považujeme za výnimočný a s ohľadom na zabezpečenie kvality štúdia najvyššieho vysokoškolského stupňa štúdia už zodpovedným výberom v prijímacom konaní, by sa nemal v budúcnosti opakovať. Operatívnosť a koordinácia fakúlt a rektorátu pri realizácii „druhého“ kola prijímacieho konania sa odzrkadlila v minimálnej neúspešnosti obsadenia štipendijných miest, ktoré je menšie ako 3 %.

Tabuľka 3.5: Prehľad prijímacieho konania na doktorandské štúdium na akad. rok 2004/2005

Fakulta	Uchádzači		Prijatí		Spolu		
	A	B	Denné	Externé			
SvF	36	46	45	40	44	40	84
SjF	10	22	29	32	21	27	48
FEI	46	53	54	84	50	78	128
FCHPT	39	82	78	13	67	19	86
FA	16	16	33	22	22	24	46
MTF	11	20	43	63	28	46	74
FIIT	11	9	12	7	10	7	17
	169	248					
	rezerva	rezerva					
	5	3					
STU	174	251	294	261	242	241	483

A – štipendijné miesta pridelené univerzite 31. 5. 2004

B – štipendijné miesta pridelené univerzite 17. 9. 2004

Preskúmanie rozhodnutí o neprijatí na štúdium

Neprijatí uchádzači mali podľa § 58 ods. 9 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov možnosť podať žiadosť o preskúmanie rozhodnutia o neprijatí na štúdium. So žiadosťami o preskúmanie rozhodnutí sa postupovalo v zmysle citovaného zákona. Nezmenené rozhodnutia dekanov postupovali na preskúmanie rektorovi univerzity. Ich počet udáva tabuľka 3.6.

Tabuľka 3.6: Prehľad konania týkajúceho sa žiadostí o preskúmanie rozhodnutí na akad. rok 2004/2005

Fakulta	Bc. štúdium			Ing. štúdium			
	FA	I. kolo	II. kolo	Celkom	I. kolo	II. kolo	Celkom
SvF							
SjF		3		3			
FEI							
FCHPT							
FA	25			25	9		9
MTF		11	41	52	13		13
FIIT		43		43			
STU	25	57	41	123	22	0	22

Zasadnutia univerzitnej komisie vymenovanej rektorom sa uskutočnili vzhľadom na rozptyl prijímacieho konania v prvom a druhom kole bakalárskeho a inžinierskeho konania, pre bakalárske štúdium v 3 termínoch a pre inžinierske štúdium v 2 termínoch. Pre doktorandské štúdium neprišla žiadna žiadosť o preskúmanie rozhodnutia výsledku prijímacieho konania. V priebehu prijímacích skúšok sa striktno dodržiavali kritériá prijímacieho konania, princíp anonymity uchádzača (vypracovanie kódom označenej práce) a objektívnosti hodnotenia (až po hodnotení skúškovou komisiou priradenie autora k práci). Korektnosť v priebehu prijímacieho konania, včítane prijímacie skúšky, potvrdzuje aj nízke percento žiadostí o preskúmanie rozhodnutí o neprijatí (0,8 % vo všetkých stupňoch). Posúdením žiadostí a kompletného materiálu, týkajúceho sa prijímacieho konania jednotlivých žiadateľov, komisia v odvodneniach dekanov nezistila žiadne nedostatky a chyby, a preto navrhla rektorovi univerzity zamietnuť žiadosti a potvrdiť rozhodnutie dekanov.

Pri celkovom hodnotení prijímacieho konania možno zaznamenať zvýšený záujem o bakalárske štúdium. V porovnaní s akad. rokom 2003/2004 nárast o 58 % (tabuľka 3.7) je spôsobený vlnajúcou fluktuáciou v počte maturantov, ale vo veľkej miere aj zvýšeným záujmom o technické vzdelávanie,

Tabuľka 3.7: Prehľad uchádzačov, prijatých a zapísaných študentov na bakalárske štúdium na akad. roky 2003/2004 a 2004/2005

Akad. rok	Stavebná fakulta						
	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/04	985	1082	797	894	753	850	95,1%
	97		97		97		
2004/05	1575	1698	1409	1532	1189	1312	85,6%
	123		123		123		

Akad. rok	Strojnícka fakulta						
	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/04	891	891	772	772	464	464	60%
	0		0		0		
2004/05	1306	1306	1111	1111	750	750	67,5%
	0		0		0		

Akad. rok	Fakulta elektrotechniky a informatiky						
	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/	1235	1328	1018	1018	720	720	70,7%
2004	93		0		0		
2004/	1395	1395	1174	1174	811	811	69,1%
2005	0		0		0		

Fakulta chemickej a potravinárskej technológie							
Akad. rok	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/	647	838	601	771	315	472	61,2%
2004	191		170		160		
2004/	990	1117	732	834	477	573	68,7%
2005	127		102		96		

Fakulta architektúry							
Akad. rok	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/	271	271	205	205	168	168	81,9%
2004	0		0		0		
2004/	644	644	532	532	424	424	79,7%
2005	0		0		0		

Materiálovotechnologická fakulta							
Akad. rok	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/	1570	2755	1327	2413	728	1613	66,8%
2004	1185		1086		885		
2004/	2453	3816	1704	2570	975	1687	65,6%
2005	1363		866		712		

Fakulta informatiky a informačných technológií							
Akad. rok	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/	0	0	0	0	0	0	0%
2004	0		0		0		
2004/	1337	1337	480	480	333	333	69,4%
2005	0		0		0		

STU							
Akad. rok	Uchádzači		Prijatí		Zapísaní		Zapísaní/ prijatí
	denní	Spolu	denní	Spolu	denní	Spolu	
	externí		externí		externí		
2003/	5599	7165	4720	6073	3148	4287	70,6%
2004	1566		1353		1142		
2004/	9700	11313	7142	8233	4959	5890	71,5%
2005	1613		1091		931		

odzvou vonkajšieho prostredia na proklamovaný rozvoj priemyslu na Slovensku. V hodnotení prípravy uchádzačov o bakalárske štúdium sú medzi fakultami rozdiely. Pokiaľ na SvF sa upozorňuje na slabšiu pripravenosť stredoškôľakov, FCHPT a FA v správach konštatujú lepšie výsledky prijímacích skúšok oproti predchádzajúcemu obdobiu. Pri inžinierskom štú-

diu je pozitívny vývoj záujmu o štúdium na STU absolventov bakalárskeho štúdia a z iných univerzít, ktorý sa v oboch formách štúdia v percentách prakticky zdvojnásobil (13,3 %). S uspokojením možno tiež konštatovať, že je trvalý záujem aj o doktorandské štúdium, v dennej forme podstatne prevyšujúci možnosti počtom pridelených štipendií. Vyššie spomínaný postup MŠ SR však nepodporil realizáciu zámeru vybrať najschopnejších absolventov inžinierskeho štúdia na pokračovanie v doktorandskom štúdiu.

3.3 Obsah, metódy a výsledky vzdelávania

Obsah vzdelávania je determinovaný pri jednotlivých študijných odboroch profilom absolventa a je premietnutý do curricula každého odboru. Čiastočne sa mení zmenou obsahu jednotlivých predmetov, ktorá reflektuje progres a výsledky výskumnej činnosti (resp. umeleckej) v danej oblasti. Takáto inovácia obsahu vytvára mieru zodpovednosti za realizáciu pedagogického procesu každého vysokoškolského učiteľa. Keďže vzdelávanie sa poskytovalo v študijných odboroch akreditovaných v predchádzajúcom období (pred platnosťou súčasného zákona), podstatné zmeny v obsahu bakalárskeho a inžinierskeho štúdia sa nevyskytli a nie sú komentované vo fakultných správach.

Metódy vzdelávania, ktoré zákon umožňuje uplatňovať pri uskutočňovaní dennej aj externej formy štúdia sú prezenčná, dištančná a kombinovaná metóda. V súčasnosti štúdium na STU prebieha v prevažnej miere prezenčnou metódou. Ostatných 5 – 7 rokov na fakultách pokračuje snaha jednotlivých učiteľov (konceptne riadená na FEI a čiastočne na FCHPT, FA a MTF) o tvorbu študijných materiálov podporovanú používaním rôznych záznamových médií a progresívnych informačno-komunikačných technológií (ďalej: e-learning). Potenciál ich využívania znamená nový prístup ku vzdelávacie-mu prostrediu, v ktorom sa stretávame s učením, aj učením sa. Často sa e-learning prezentuje v širšom zmysle, nielen ako metóda vzdelávacieho procesu, ale aj jeho riadiaca a organizačná stránka (zverejňovanie učebnej osnovy predmetu, harmonogramy prednášok, cvičení, možnosti prihlasovania na skúšky, skúškové otázky, zadávanie a preberanie individuálnych prác študenta a pod.). Treba konštatovať, že v prostredí našej univerzity hlavnými brzdami e-learningu je predovšetkým jeho investičná a prevádzková finančná náročnosť.

Prístup študentov k študijným materiálom e-learningu možno charakterizovať slovom pestrý. Závisí od formy záznamu študijného materiálu a možno sa stretnúť s videokazetami, disketami, CD, DVD médiami až po internetové stránky autorov, resp. pracovísk autorov. Na všetkých fakultách je tento prístup v gradovanom štúdiu bez finančných poplatkov. Niekedy je viazaný k štúdiu odboru cez prístupové heslo, v ktorom je učebný materiál súčasťou učebného plánu. Pokiaľ ide o technické zabezpečenie prístupu, toto je pre študentov realizované prostredníctvom možnosti prístupu k internetovej sieti (PC učebne, ŠIS) a pod. Študijné materiály sú vo vzdelávaní využívané pri dennej forme štúdia, čím sa uplatňuje tzv. kombinovaná metóda vzdelávania. Materiály sú umiestnené na webovej stránke učiteľa alebo jeho pracoviska, alebo ich študenti majú k dispozícii na záznamovom nosiči. Používajú ich na samostatné štúdium v priebehu semestra alebo na prípravu na skúšky. Začína sa rozširovať aj interaktívna metóda vzdelávania študenta spočí-

vajúca v konzultáciách prostredníctvom e-mailu. Ako progresívny trend v tejto súvislosti treba vnímať iniciatívu FEI, kde bola pre študentov vytvorená ponuka a na základe dopytu prebiehalo bakalárske štúdium aj metódou dištančného vzdelávania pomocou produktov e-learningu v študijných odboroch elektroenergetické a silnoprúdové inžinierstvo, a automatizácia. Obsahová stránka vzdelávacích materiálov svojou úrovňou zodpovedá stupňu vzdelávania, pre ktorý boli pripravované. V prípade „preklopenia“ učebnice, resp. skripta je garantovaná recenzným konaním. Ako pozitívum v tomto prípade možno vnímať obsahovú stránku, ktorá musí byť v zhode so študijnými plánmi a sylabami predmetu. V tomto prípade však takýto vzdelávací materiál nemožno považovať za typický pre metódu e-learningu, pretože nemá formu charakteristickú pre dištančné vzdelávanie. Viacerí pracovníci fakúlt STU absolvovali kurzy v rámci viacerých medzinárodných projektov (TEMPUS, SOKRATES, OSF), organizované pracovníkmi Lokálneho strediska dištančného vzdelávania ICV a Katedry inžinierskej pedagogiky a psychológie MTF, obsahovo zamerané na metodiku dištančného vysokoškolského vzdelávania. Akcent tohto prístupu spočíva v riadenej samostatnej práci študentov, na ktorú je potrebné učiteľov odborne pripraviť, aby ho mohli na požadovanej úrovni didakticky zvládnuť. Treba však poznamenať, že v niektorých predmetoch sa použitie dištančnej metódy vzdelávania, zdôrazňujúcej interaktívnosť komunikácie študenta a učiteľa, javí ako problematické až nemožné (praktická výučba v špeciálnych a unikátnych laboratóriách). Vlastné „prevádzkovanie“ študijných materiálov e-learningu predstavuje pre učiteľa v podmienkach STU vykonávať funkciu tútora aj administrátora štúdia. Funkcia tútora sa pri iných metódach štúdia výrazne neuplatňuje, a preto je pre učiteľa niečím novým. Jej napĺňanie sa snaží realizovať často intuitívnym prístupom. Netreba zvlášť zdôrazňovať odbornú aj časovú

náročnosť tejto funkcie. Jej poslanie nie je na fakultách plnohodnotne vnímané. Učiteľom sa táto aktivita započítava maximálne v miere priamej prezenčnej výučby. Pri aplikácii produktov pre metódu e-learningu učiteľia vykonávajú aj činnosť administrátorov, t. j. pracovníkov, ktorí vykonávajú aj realizáciu formálnej stránky (organizačnej a technickej) vzdelávania. Väčšinou je to mimo ich profesijnej orientácie, čím sa znižuje efektívnosť využitia ich odborného potenciálu. Otvorenou je otázka, či v budúcnosti nešpecializovať učiteľov pre prezenčnú a dištančnú metódu vzdelávania.

Napriek uvádzaným viacerým ťažkostiam, fakulty vo vytvárajúcom sa konkurenčnom vysokoškolskom prostredí vnímajú potrebu a sú otvorené k zavádzaniu metódy e-learningu.

Výsledky vzdelávania možno hodnotiť viacerými spôsobmi. Keďže v každom procese je najdôležitejšia kvalita „produktu“, v prostredí univerzity kvalita absolventa, výsledok vzdelávania možno hodnotiť schopnosťou absolventa uplatniť sa na trhu práce. Je potešiteľné, že vo zverejňovaných štatistikách Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny STU dlhodobo patrí medzi vysoké školy s najnižším percentom nezamestnaných absolventov. Je to dôkazom aj toho, že univerzita vytvára možnosť študentom získať vedomosti a poznatky zo širokého základu svojho odboru, ktoré im umožňujú pomerne rýchly proces adaptácie v spoločenskej praxi v prostredí svojho odboru alebo príbuznom odbore.

Výsledky vzdelávacieho procesu možno však charakterizovať aj úspešnosťou štúdia, ktorej charakteristickými parametrami sú najmä „úmrtnosť“ študentov, počet študentov absolvujúcich štúdium v štandardnej dĺžke a dosahované študijné výsledky vyjadrené cez bodový študijný priemer (BŠP). Bakalárske štúdium možno charakterizovať v zmysle spomínaných parametrov tabuľkami 3.8, 3.9, 3.10, 3.11.

Tabuľka 3.8: Počet študentov denného bakalárskeho štúdia v akad. r. 2003/2004

Fakulta	Zapísaní študenti					1.r.po ZS	Úbytok študentov				
	1.r.	2.r.	3.r	4.r.	Spolu		po 1.r.	po 2.r.	po 3.r.	po 4.r.	Spolu
SvF	784	664	874		2175	-150	-228	+238	-441		-431
SjF	492	258	239		989	-267	-273	-41	-30		-344
FEI	645	424	366	307	1742	-37	-327	-22	+74	+2	-273
FCHPT	318	300	242		860	-158	-165	-56	-72		-293
FA	167	190	157	142	656	0	-8	-12	+10	-27	-37
MTF	792	616	436		1844	-227	-297	-66	-7		-370
FIIT	150	103	123	210	586		-38	-8	+15	-119*	-31
STU	3201	2555	2437	659	8852	-839	-1336	+33	-451	-25	-1779

* z toho 43 študentov je úbytok a 76 študentov prestup na FEI

Tabuľka 3.9: Počet študentov externého bakalárskeho štúdia v akad. r. 2003/2004

Fakulta	Zapísaní študenti					1.r.	Úbytok študentov				
	1.r.	2.r.	3.r	4.r.	Spolu		po 1.r.	po 2.r.	po 3.r.	po 4.r.	Spolu
SvF	100				100	-44					-44
FCHPT	154	47			201	-100	-29				-129
MTF	967	402	255	142	1766	-571	-60	-7	-15		-653
STU	1221	449	255	142	2067	-715	-89	-7	-15		-826

Tabuľka 3.10: Študijné výsledky v bakalárskom štúdiu v akad. roku 2003/2004

Fakulta	BŠP 4,00 - 3,01				BŠP 3,00 - 2,01				BŠP 2,00 - 1,50			
	1. roč.%	2. roč.%	3. roč.%	4. roč.%	1. roč.%	2. roč.%	3. roč.%	4. roč.%	1. roč.%	2. roč.%	3. roč.%	4. roč.%
SvF	5,49	6,17	26,05		31,15	41,15	70,89		32,98	28,6	2,81	
SjF	5,24	8,2	25,36		38,22	44,62	73,21		32,98	27,18	1,43	
FEI	9,92	9,42	18,89	41,85	45,58	55,01	57,26	53,99	44,48	33,56	23,83	4,15
FCHPT	17,94	32,14	47,02		55,12	63,77	52,97		26,92	4,08	0	
FA	37,1	46,4	61,85	88,97	52,83	43,09	22,68	11,02	10,06	10,49	15,46	0
MTF	7,74	9,73	44,15		59,35	67,94	55,37		32,9	22,33	0,47	
FIIT	*	16	17	18	0	76	79	81	0	8	4	1

* nevyhodnotené – 1.- roč. sa nerealizoval

Z tabuliek 3.8 a 3.9 vidieť, že úbytok v 1. ročníku je najväčší v dennom štúdiu, v rámci univerzity takmer 40 %, pričom aj študijné výsledky sú najslabšie (tabuľka 3.10). Potvrzuje to viac-ročnú skúsenosť nedostatočnej prípravy absolventov stredných škôl na štúdium na technickej univerzite. Pre viacerých študentov pravdepodobne aj adaptabilita na systém vysokoškolského štúdia je neprekonateľnou prekážkou. Výsledky vo vyšších ročníkoch bakalárskeho štúdia po výraznej selekcii v prvom ročníku sú už podstatne lepšie.

Kreditný systém štúdia vytvára možnosti individuálneho tempa štúdia, ktoré využívajú najmä menej úspešní študenti, takže úspešnosť štúdia (tabuľka 3.11) je v priemere okolo 40 %.

Adaptabilita na vysokoškolské štúdium sa výrazne prejavuje v inžinierskom štúdiu (tabuľky 3.11, 3.12, 3.13, 3.14), kde úbytok po prvom ročníku v priemere je v dennom štúdiu menej ako 12 % (tabuľka 3.12), výrazne sa zlepšil prospech (tabuľka 3.14) a úspešnosť štúdia v rámci univerzity stúpla takmer na 85 %.

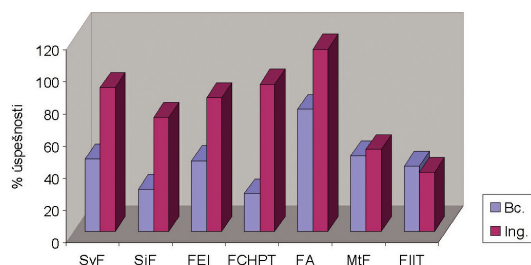
Tabuľka 3.11: Zapísaní študenti a absolventi bakalárskeho a inžinierskeho denného štúdia v akad. roku 2003/2004

Fakulta	Bc. štúdium			Ing. štúdium		
	Zapísaní*	Absolventi	% úspešnosti	Zapísaní*	Absolventi	% úspešnosti
SvF	960	433	45,10	437	392	89,70
SjF	794	209	26,32	227	224	98,68
FEI	701	309	44,07	376	313	83,24
FCHPT	723	170	23,51	241	221	91,70
FA	151	115	76,15	141	160	113,47
MTF	911	429	47,09	761	390	51,0**
FIIT	221	90	40,72	133	49	36,84
STU	4461	1755	39,34	2316	1749	75,52

* Zapísaní do 1. ročníka štúdia podľa štandardnej dĺžky štúdia

** Dobiehajúce 5-ročné štúdium

Graf 3.2: úspešnosť denného bakalárskeho a inžinierskeho štúdia

Tabuľka 3.12: Počet študentov denného inžinierskeho štúdia v akad. r. 2003/2004

Fakulta	Zapísaní študenti			Úbytok študentov		
	1.r.	2.r.	Spolu	po 1.r.	po 2.r.	Spolu
SvF	436	433	869	+52	-41	+11
SjF	361*	232	593	+1	-8	-7
FEI	398	214	612	-162	+99	-63
FCHPT	230	219	449	-16	+2	-14
FA	140	162	302	-8	-2	-10
MTF	405	412	817	+8	-22	-14
FIIT	128	23	151	-57	+45	-12
STU	2098	1695	3793	-182	+73	-109

* z toho 63 absolventov paralelného bakalárskeho štúdia zapísaných do konverzného ročníka

Tabuľka 3.13: Počet študentov externého inžinierskeho štúdia v akad. r. 2003/2004

Fakulta	Zapísaní študenti			Úbytok študentov		
	1.r.	2.r.	Spolu	po 1.r.	po 2.r.	Spolu
MTF	141	123	264	+25	-36	-11
STU	141	123	264	+25	-36	-11

Tabuľka 3.14: Študijné výsledky v inžinierskom štúdiu v akad. r. 2003/2004

Fakulta	BŠP 4,00-3,01		BŠP 3,00-2,01		BŠP 2,00-1,50	
	1. roč. %	2. roč. %	1. roč. %	2. roč. %	1. roč. %	2. roč. %
SvF	39,9	85,82	44,08	14,17	13,22	0
SjF	41,16	82,06	54,08	17,04	4,08	0,45
FEI	70,77	67,34	27,85	32,31	1,36	0,34
FCHPT	79,06	96,33	20,93	3,66	0	0
FA	80,92	93,82	15,13	6,17	3,94	0
MTF	44,66	62,34	54,25	36,91	1,09	0,73
FIIT	40	72,1	60	22,1	0	5,8

Tabuľky 3.15 a 3.16 určujú stavy študentov v dennej a externej forme doktorandského štúdia. Nevyjadrujú dostatočne stav v doktorandskom štúdiu, pretože viacerí študenti v dennej forme štúdia neukončia štúdium v štandardnej dĺžke, menia formu štúdia na externú, takže číselné vyjadrenia počtov absolventov by boli skresľujúce. Kvalita doktorandského štúdia odráža vedeckú úroveň základných pracovísk (väčšinou katedier), na ktorých sa štúdium uskutočňuje a tiež skutočnosť, či doktorand v rámci mobility študoval určitý čas mimo STU, väčšinou v zahraničí. Zahraničné mobility prispievajú k zvýšeniu úrovne doktorandského štúdia, avšak vytvárajú výrazný potenciál pre „brain drain“.

Tabuľky 3.9 a 3.13 sumarizujú úbytky študentov externého štúdia. Potvrdzujú viacročnú skúsenosť, že študenti tejto formy vysokoškolského štúdia, pravdepodobne záťažou mimo študijných povinností, nemajú dostatočný časový priestor na samotné štúdium. Túto skutočnosť treba mať na zreteli v súvislosti s rastúcim záujmom o túto formu štúdia na STU a ne-

dopustiť, aby sa odrazila v úrovni absolventov každého stupňa vysokoškolského štúdia.

Tabuľka 3.15: Počet študentov interného doktorandského štúdia v akad. r. 2003/2004

Fakulta	Zapísaní študenti				Úbytok študentov			
	1.r.	2.r.	3.r.	Spolu	po 1.r.	po 2.r.	po 3.r.	Spolu
SvF	38	33	22	93	0	-1	-14	-15
SjF	24	22	12	58	-3	-4	-5	-12
FEI	31	24	24	79	-6	-2	-11	-19
FCHPT	48	26	39	113	0	+6	+22	+28
FA	12	7	9	28	0	+6	-5	+1
MTF	22	17	17	56	-1	-4	-17	-22
FIIT	8	3	5	16	0	-1	-3	-4

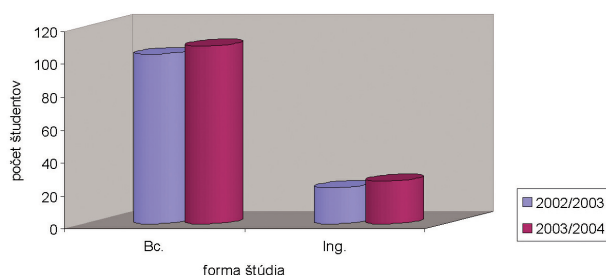
Tabuľka 3.16: Počet študentov externého PhD. štúdia v akad. r. 2003/2004

Fakulta	Zapísaní študenti					Úbytok študentov						
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	Spolu	po 1.r.	po 2.r.	po 3.r.	po 4.r.	po 5.r.	Spolu
SvF	52	50	27	36	23	188	-3	-2	-5	-15	-20	-45
SjF	24	29	16	8	10	87	-2	-9	+1	+28	-9	+9
FEI	57	37	26	38	26	184	-15	-7	+22	-4	-23	-27
FCHPT	18	31	19	18	10	96	-1	-1	+2	-9	-3	-12
FA	23	22	20	27	20	112	-1	-1	-3	-4	-17	-26
MTF	46	31	39	41	25	182	-1	-1	+3	-3	-21	-23
FIIT	18	11	2	9	14	54	-9	-8	-2	-6	-13	-38

Zahraniční študenti

Počet zahraničných študentov sa oproti akad. roku 2002/2003 podstatne nezmenil, čo dokumentuje nasledujúci graf.

Graf 3.3: Zahraniční študenti

Študentské vedecké konferencie (ŠVK)

Študentské vedecké konferencie (ako aj celá študentská vedecká a odborná činnosť) sa riadia smernicou MŠ SR z 29. 10. 1991 č. 5323/1991-62 o konaní študentských vedeckých konferencií a prehliadok umeleckých diel a výkonov študentov vysokých škôl, ktorú by ale bolo potrebné novelizovať (tabuľka 3.17).

Študenti, ktorí sa zapoja do uvedenej činnosti získajú spoluprácou s pedagógom rozšírený pohľad na uvedenú problematiku, pochopia princípy a naučia sa pripraviť formu príspevku a prezentácie. Vyskúšajú si spôsob prezentovania, vysvetľovania

a obhajovania výsledkov svojej výskumnej práce. Je to príležitosť, ako využiť a formovať svoj odborný záujem, rozvíjať talent a tvorivé myslenie. Zároveň umožňuje zužitkovať získané poznatky a skúsenosti pri ďalšom štúdiu, písaní a obhajobe bakalárskej, či diplomovej práce, respektíve pre niektorých je to aj prvý štart do vedeckej práce vo forme neskoršieho doktorandského štúdia.

Útlm charakteristický po roku 1989 ustupuje a počet študentov zapájajúcich sa do ŠVK narastá. Väčšia časť boli študenti piateho ročníka - študujúci už na príslušných študijných odboroch, avšak do ŠVK sa zapojili i študenti nižších ročníkov.

K širšiemu zapojeniu by mali aj naďalej katedry prispievať každoročným vypisovaním tém a podnietením záujmu už na začiatku akademického roku aj v nižších ročníkoch.

Medzinárodného kolo ŠVK, ktoré organizovala FEI a FIIT sa uskutočnilo dňa 27. 5. 2004. Projekty v bakalárskom a inžinierskom štúdiu boli zadelené do 7 sekcií, pričom zastúpenie

Tabuľka 3.17: Prehľad ŠVK v akad. roku 2003/2004

ŠVK	SvF	SjF	FEI	FCHPT	FA+	MTF	FIIT	STU
Ateliérová tvorba+								
Počet sekcií	16	15	20	19	5	13	2	85
Počet prác	142	146	144	163	99	114	13	781
Počet študentov	176	150	169	170	112	128	17	863

študentov bolo mimo FEI i z FIIT, Sjf TU Košice, FS, VŠB-TU Ostrava, FS VŠB Ostrava a FEEC VUT Brno .

Na FEI sa konala dňa 25. 11. 2003 konferencia pre študentov doktorandského štúdia „Elitech 2003“. Cieľom konferencie, ktorá mala 7 sekcií, bolo naučiť mladých vedeckých pracovníkov ako sa pripraviť a účinkovať na vedeckej konferencii. Konferenčným jazykom bola angličtina. Na konferencii sa zúčastnilo 78 študentov (interní doktorandi a mimofakultní účastníci).

FCHPT organizovala konferenciu ako Celoštátnu študentskú konferenciu v odbore chémie a chemickej a potravinárskej technológie. V tomto roku prebiehal už jej 5. ročník.

Konferencia sa konala 22. októbra 2003 a bola 1. medzinárodnou konferenciou. Zúčastnili sa jej študenti šiestich fakúlt štyroch slovenských vysokých škôl (LF UK, FaF UK, PriF UK Bratislava, FPV UCM Trnava, PriF UPJŠ Košice a FCHPT STU) a v tomto roku po prvýkrát aj zástupcovia Chemickej fakulty VUT Brno.

Ocenenia študentov a absolventov

Študenti FA sa zúčastňovali na zahraničných a celoštátnych súťažiach oboslaných študentmi architektúry, kde získali viaceré prvenstvá – 1. miesto Cena prof. Lacka (Spolok architektov Slovenska), 1. miesto Incheba -vstupný areál, 1. miesto Nízkoenergetický rodinný dom, 1. miesto First Art Biennale-Roma. Študenti FA vyhrali aj ceny a odmeny v súťažiach sponzorských firiem Hebel.

Štyria študenti FIIT riešili projekt v rámci celosvetovej súťaže CSIDC (súťaž v navrhovaní). Študenti sa zúčastnili na lokálnom kole súťaže „ACM Programming Contest“ (súťaž v programovaní) organizovaného na STU. So štyrmi prácami sa zú-

častnili na česko-slovenskom finále tejto súťaže v Prahe, kde získali druhé a tretie miesto a postúpili do stredoeurópskeho kola. Viacerí študenti sa zapojili do regionálneho kola súťaže RoboCup (turnaj v simulovanom robotickom futbale).

Niektorí študenti inžinierskeho štúdia sa odborne podieľali na príprave súťaže ProFIIT (súťaž pre stredoškóľakov v programovaní organizovaná fakultou FIIT). Súčasťou medzinárodného kola ŠVK bola aj konferencia študentov doktorandského štúdia, na ktorej sa zúčastnilo 8 doktorandov. Študenti inžinierskeho štúdia sa svojou diplomovou prácou zapájajú do súťaží o najlepšiu diplomovú prácu, ktorú vyhlasuje Slovenská akadémia vied, Ústav informatiky SAV a Tatra banka.

Vedecká rada STU dňa 26. 1. 2004 schválila štatút Ceny rektora STU pre doktorandov a na promóciách doktorandského štúdia v máji 2004 rektor po prvýkrát v histórii našej univerzity odovzdal Cenu rektora STU trom najlepším absolventom (tabuľka 3.18).

3.4 Riadiaca a kontrolná činnosť vzdelávacieho procesu

Cieľom vzdelávacích činností je príprava absolventa, vo všetkých stupňoch vysokoškolského vzdelávania na STU, na svoje budúce úspešné profesijné pôsobenie doma i v zahraničí.

Napĺňanie tohto cieľa má dve neoddeliteľné zložky. Prvou je obsah štúdia a druhou realizácia v jej individuálnych vzdelávacích jednotkách. Pokiaľ obsah štúdia predstavuje pomerne rigidnú zložku štúdia, (bol spomínaný v predchádzajúcej časti), jeho úspešný priebeh sa viaže na systém riadenia a kontroly kvality vzdelávacieho procesu. Tento systém sa realizuje na

Tabuľka 3.18: Ocenenia absolventov v akad. roku 2003/2004

		SvF	SjF	FEI	FCHPT	FA	MTF	FIIT
Cena rektora STU	Bc.		2		2		1	
	Ing.			7	2		1	
	PhD.	1		1	1			
Cena dekana	Bc.	3	3		16	4	12	
	Ing.	9	5		15	1	7	
Pochvalný list dekana			16	57				25
Pochvalné uznanie dekana				71			35	14
Cena Tatra banky								1
Cena SAV				11				1
Cena ÚI SAV								1
Werner von Siemens Excellence Award								1
Grand Prix Ľudovej banky			1*					
Cena sv. Gorazda								
Cena Škoda Auto Slovensko, s. r. o.			3					
Cena Spolku (stavovskej organizácie)		1				1		
Cena Slovnaftu Bratislava				1	1			
Cena Spolku absolventov				5				
Cena IEE								4
Cena ministra dopravy		1						
Cena ministra stavebníctva		1						
Cena Úradu geodézie a kartografie		1						

* nakoľko je možné predkladať za univerzitu len 1 návrh, cena v zmysle dohody dekanov cirkuluje

fakultách na základe dlhoročných skúseností, pričom na fakultách možno registrovať určité rozdielnosti spočívajúce napr. vo vznikajúcej rôznorodosti vnútornej štruktúry fakúlt (vznik ústavov). Na FA zavedenie novej organizačnej štruktúry zjednodušilo vzťah riadiacej činnosti smerom dolu, krátka budúcnosť ukáže, ako dokážu ústavy využiť mieru vyššej autonómnosti pri organizovaní doteraz obťažne koordinovaných činností.

Vzdelávanie, jeho organizácia, riadenie, realizácia a kontrola sú navzájom sa prelínajúcimi a doplnujúcimi procesmi, vytvárajúcimi predpoklady ponuky kvalitného vzdelávania. Medzi spomínanými procesmi realizácia vzdelávania má výnimočné postavenie, pretože závisí od personálneho aj materiálneho a technického vybavenia a zabezpečenia katedry ako základného pracoviska, na ktorom sa uskutočňuje. Zodpovednosť za kvalitu vzdelávania a prípravu budúcich absolventov zaväzuje, aby priebeh vzdelávania bol systémovo a systematicky riadený a kontrolovaný.

Dôležitosť riadiacej a kontrolnej činnosti (ďalej hospitačná činnosť), ako jedného z aspektov systému riadenia kvality vzdelávania, bola vyjadrená z pozície riadenia univerzity aj tým, že fakulty boli vyzvané na porade prodekanov a na kolegiu rektora pripraviť a realizovať plán jej priebežného uskutočňovania. Predložená správa je spracovaná na základe informácií o priebehu hospitácií získaných od prodekanov z fakúlt. Na fakultách prebiehajú vlastné systémy, ktoré majú spoločné dve charakteristiky. Prvá spočíva v poslaní, ktoré bolo zamerané na riadenie a kontrolu pedagogickej činnosti a druhá je charakterizovaná ich viacúrovňovou realizáciou.

Viacúrovňová realizácia hospitácie bola zvyčajne usmerňovaná fakultnou pedagogickou radou, ktorá sa zaoberala zásadnými otázkami pedagogického procesu (obsahové, personálne a materiálno-technické zabezpečenie študijného odboru z hľadiska napĺňania definovaného profilu absolventa, dosahované výsledky štúdia, primeranosť používaných metód a foriem vzdelávania a pod.) a jeho komplexným posudzovaním z hľadiska zloženia študijného programu (zastúpenie predmetov teoretického základu, odborných, ich nadväznosť a pod.). Štruktúra zloženia týchto rád nebola v rámci fakúlt štandardná.

Pôsobili v nich pod vedením študijných prodekanov najmä gestori študijných odborov, skúsení pedagógovia a vedúci katedier. Druhá úroveň hospitačnej činnosti prebiehala na úrovni gestorov študijných odborov najmä kontrolou dodržiavania syllabov predmetov študijných plánov a sledovania ich inovácie, posudzovaním používania prístrojového a technického vybavenia v rámci pedagogického procesu a pod. V súvislosti s činnosťou gestorov študijných odborov možno konštatovať rôznorodosť vnímania ich postavenia na fakultách a jeho premietnutím do vyváženia povinností, zodpovednosti a práv gestorov. Hospitačná činnosť zameraná na posúdenie a zhodnotenie vlastného pedagogického prejavu a výkonu učiteľa, jeho odbornej a pedagogickej spôsobilosti a pripravenosti v priamej a nepriamej vzdelávacej činnosti sa realizovala na úrovni katedier a ústavov ich vedúcimi, garantmi predmetov, prednášajúcimi u učiteľov vedúcich semináre a cvičenia a vzájomnými hospitáciami v rámci plánovanej činnosti katedier a ústavov.

Uvedený viacúrovňový systém hospitačnej činnosti bol charakterizovaný svojou podstatnou črtou spočívajúcou v riadení vzdelávacieho procesu. Okrem toho systém doplnený najvyššou úrovňou – vedením fakulty, plnil úlohy kontrolnej čin-

nosti, ktoré boli zamerané najmä na previerku dodržiavania rozvrhu hodín a rozsahu výučby, kontrolu dokumentácie súvisiacej s organizáciou a realizáciou výučby, dodržiavaním podmienok na získanie zápočtu a absolvovanie predmetu, objektívnosťou posudzovania výkonov študentov a pod. Pokiaľ hospitácie zamerané na riadenie výučby boli na základe vypracovaného obsahového aj časového plánu, kontrolné hospitácie zahŕňali navyše aspekt náhodnosti a operatívnosti na rôznorodosť situácií na fakulte. Funkčná kompetentnosť určovala rozsah a orientáciu kontrolných hospitácií.

Je zjavné, že hospitačnú činnosť treba chápať ako súčasť systému hodnotenia vzdelávacieho procesu a je nutné ju dopĺňať tematickými a komplexnými analýzami a previerkami vybraných atribútov a charakteristík vzdelávacieho procesu. Z informácií získaných z fakultných správ možno zovšeobecniť, že na fakultách sa nevenuje systematická pozornosť a starostlivosť pedagogickej činnosti začínajúcich učiteľov kategórie asistenti a tiež, vzhľadom na zákonnú pedagogickú povinnosť študenta doktorandského štúdia, pedagogickým aktivitám doktorandov.

Úsilie pracovníkov univerzity udržať a zvyšovať kvalitu vzdelávania musí byť založené aj na spätnej väzbe vyjadrujúcej hodnotenie vzdelávania študentmi. Zákon vytvoril pre študenta právo „aspoň raz ročne mať možnosť formou anonymného dotazníka vyjadriť sa o kvalite výučby a o učiteľoch“. Toto právo mali študenti vzhľadom na platnosť zákona druhýkrát v histórii. Na fakultách STU sa uvedená citácia zákona plnila rôznym spôsobom, keďže spracovanie dotazníka pripraveného Katedrou inžinierskej pedagogiky a psychológie v súčasnom prostredí softvéru „Študent“ je nerealizovateľné. Treba konštatovať, že na všetkých fakultách sa mali študenti možnosť vyjadriť ku kvalite výučby a k učiteľom. Študenti podlimitnou zapojenosťou (okrem FCHPT) z hľadiska obvyklých štatistických prieskumov preukázali, že dostatočne nevyužívajú svoje právo na vyjadrenie názoru.

Vedenia fakúlt z hodnotenia študentov získali informácie, z ktorých nedostatky organizačno-technického charakteru riešili operatívne, nedostatky týkajúce sa obsahu štúdia a jeho personálneho zabezpečenia ich podnietili na hlbší prieskum a následnú analýzu.

3.5 Akreditácia

Bolonský proces harmonizácie vysokoškolského vzdelávania v Európe bol zahrnutý aj do nášho zákona o vysokých školách, takže vysoké školy môžu poskytovať vzdelávanie v 3 stupňoch, v rámci akreditovaných študijných programov. Zákom bol stanovený termín, od ktorého vysoké školy budú musieť poskytovať vzdelávanie v študijných programoch. Aby sa splnila táto podmienka, fakulty prostredníctvom univerzity museli pre každý študijný program pripraviť akreditačný spis.

V snahe koordinovať prípravu akreditácie a v primeranej miere organizačne zosúladiť aj obsahovú stránku vzdelávania v študijných programoch na fakultách, rektor vytvoril komisiu na prípravu akreditácie, ktorej členovia boli pracovníci fakúlt zodpovední za prípravu fakultných materiálov. V komisii bolo dohodnuté, ako sa bude predchádzať vytváraniu duplicitných študijných programov. Ujasnili sa zásady prideľovania kreditov predmetov, dohodol sa rozsah týždennej výučby v bakalárskom a inžinierskom štúdiu, spôsob výučby predmetov

„cudzí jazyk“ a „telesná výchova“, organizácia posledného semestra bakalárskeho a inžinierskeho štúdia, kreditové hodnotenie záverečnej a diplomovej práce. Členovia komisie z fakúlt, kde by mohli byť navrhnuté duplicitné programy sa navzájom informovali o obsahu takýchto programov. Na zasadnutí komisie bolo oznámené, že pripravované študijné programy nebudú mať charakter duplicit.

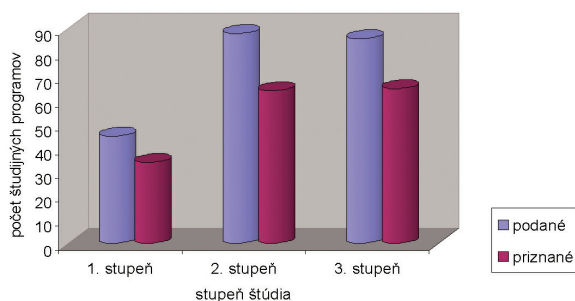
SvF, FEI a FA predložili návrhy študijných programov v júli 2003, takže v akad. roku 2003/2004 už spolupracovali s pracovnými skupinami Akreditačnej komisie SR pri hodnotení predložených návrhov. Sjf, FCHPT a MTF predložili svoje návrhy v januári 2004. Na FIIT bol vykonaný akreditačný proces pri návrhu na zriadenie fakulty, ktorý rektor postúpil AK SR na jar v roku 2003.

Počty predložených návrhov študijných programov všetkých troch stupňov vysokoškolského štúdia sú uvedené v tabuľke 3.19 spolu s počtami tých študijných programov, pre ktoré Ministerstvo školstva SR v zmysle zákona priznalo právo udeľovať absolventom zodpovedajúci akademický titul. Doteraz priznané práva nezodpovedajú skutočnosti ukončenia akreditačného procesu pre viaceré programy. Rozhodovanie o priznaní práv zo strany MŠ SR v niektorých prípadoch prekročilo zákonom stanovenú dobu, na čo rektor upozornil aj prostredníctvom Slovenskej rektorskej komisie, aj zástupca univerzity prostredníctvom Rady pre výchovu a vzdelávanie Rady vysokých škôl. Z uvedenej štatistiky a priebehu akreditačného procesu neukončených študijných programov vyplýva k obdobiu tvorby správy uspokojivá pripravenosť fakúlt od akad. roku 2005/2006 poskytovať široké spektrum vzdelávania v technických, technicko-umeleckých, umeleckých, technicko-informačných a technicko-ekonomických odboroch.

Tabuľka 3.19: Stav akreditácie študijných programov k 31. 8. 2004

Fakulta	Podané k akreditácii			Priznané práva		
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
SvF	8	25	16	6	12	13
Sjf	5	13	11	3	10	6
FEI	6	8	18	4	8	16
FCHPT	8	10	22	8	9	17
FA	4	8	8	3	6	7
MTF	12	18	7	8	13	2
FIIT	2	6	4	2	6	4
STU	45	88	86	34	64	65

Graf 3.4: Stav akreditácie študijných programov k 31. 8. 2004

3.6 Sociálna problematika štúdia

K dotváraniu vhodných podmienok štúdia patrí aj starostlivosť o základné sociálne zabezpečenie študentov. V súlade so zákonom ide o ubytovanie, stravovanie, štipendiá a pôžičky študentov. Mimo týchto základných atribútov k sociálnej starostlivosti o študentov priradujeme aj otázky psychohygieny, ktorej sa systematicky venujú vedenia fakúlt spolu so študentskými parlamentmi. V rámci starostlivosti o psychohygienu študentov sa pozornosť venuje tvorbe rozvrhov výučby, prístupu do študovní, knižníc a možnosti získavania a výmeny informácií cez internet. Patrí tu však aj vytváranie možností prístupu na športoviská a pomoc pri usporadúvaní rôznych kultúrno-spoločenských aktivít, medzi ktorými dlhodobú tradíciu majú beanie. Čoraz väčšiu popularitu získavajú na viacerých fakultách súťaže v kolektívnych športoch medzi študentmi a učiteľmi.

Základným rysom sociálnej starostlivosti je však stále ubytovanie v študentských domovoch. Treba konštatovať, že nielen študenti, ale aj vedenia fakúlt a univerzity sú nespokojné s kvalitou ubytovania, ktoré možno ponúknuť študentom. Z ubytovacích objektov, s výnimkou jedného, všetky sú v prevádzke niekoľko desaťročí bez výraznejších investícií na údržbu a inováciu (najmä v ostatných rokoch), čím je poznačený ich exteriér, ale aj interiér. Isté úpravy interiérov sa začali v Študentskom domove Mladá garda v súvislosti s platnosťou novej legislatívy, ktorá predpisuje väčšiu plochu (minimálne 8 m² na ubytovanú osobu). Úpravy budú pokračovať aj v ďalších študentských domovoch, čím sa však zníži ich ubytovacia kapacita. Ubytovacia kapacita študentských domovov je permanentne nedostatočná, takže nemožno uspokojiť všetkých záujemcov. Univerzitná kapacita sa delí na fakulty v pomere relatívnej miery celkovej ubytovacej kapacity a celkového počtu oprávnených záujemcov o ubytovanie.

Na fakultách si rozdeľovanie riadia študenti (okrem FIIT), kde sa ako kritériá uplatňujú študijné výsledky a vzdialenosť trvalého bydliska. Treba pripomenúť, že takýto systém je príliš statický, nevedie k zabezpečovaniu maximálnej a dlhobovej obsadenosti ubytovacích kapacít študentských domovov, a preto ho treba považovať za prekonaný. To bolo dôvodom na vypracovanie Koncepcie systému ubytovania v ŠD STU, ktorá počíta s kategorizáciou študentských domovov a izieb, pružným určovaním ubytovacích kapacít odrážajúcim záujem o štúdium na fakultách (prípadne až o štúdium študijných programov). Jej uplatnenie je však podmienené zavedením nového informačného systému komplexne zahrňujúceho databázu štúdia a podporných služieb (knižnica, stravovanie, ubytovanie, ...) každého študenta.

Na rozdiel od ubytovania, stravovacie kapacity študentských jedální sa dlhodobo nevyužívajú. Pravdepodobne argument výšky poplatku za stravnú jednotku, ktorý študent uhradza, nie je hlavným dôvodom, prečo študenti dávajú prednosť náhradným formám pravidelného stravovania. Súvisí zrejme so zmenou životného štýlu mladých, možno aj s návykmi zo strednej školy a s nedostatočnou osvetou významu zdravej výživy. Oblasť štipendií predstavuje ďalšiu stránku sociálnej starostlivosti o študenta. Nárokovateľné – sociálne štipendiá sa vyplácajú v súlade s platnou legislatívou, ktorá sa neustále mení, čo predstavuje zvýšenie náročnosti a zodpovednosti pre pracovníčky, ktoré spravujú túto agendu. Na fakultách sa pociťuje nedostatok organizovanej prípravy týchto pracovníčok ako aj inštruktážnych materiálov zo strany Ministerstva práce, sociál-

ných vecí a rodiny aj Ministerstva školstva. Priemerný počet študentov poberaúcich sociálne štipendiá a jeho porovnanie s akad. rokom 2002/2003 je v tabuľke 3.20.

Tabuľka 20: Priemerný počet študentov poberaúcich sociálne štipendiá

Rok	Fakulta							STU
	SvF	SjF	FEI	FCHPT	FA	MTF	FIIT	
2002/2003	107	40,4	103	65,1	21,3	152,3	*	489,1
2003/2004	300	71	214	123	41,0	276,4	43	1068,4

* nevyhodnotené

Nenárokové štipendiá – prospechové a mimoriadne – umožňuje zákon vyplácať študentom vo všetkých stupňoch vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom štipendijného fondu, ktorý je vytvorený z vlastných zdrojov a nemožno na ne použiť dotačné prostriedky. Podmienky udeľovania nenárokových štipendií určuje Štipendijný poriadok STU, v ktorom ako nenárokovateľné štipendium je deklarované prospechové štipendium, mimoriadne štipendium, štipendium vyplývajúce zo zmlúv na riešenie úloh výskumu a vývoja, štipendium priznané rektorom a študentské pôžičky. Rektor v zmysle Štipendijného poriadku STU priznával študentom mimoriadne štipendium za významnú činnosť konanú v prospech STU (členovia akademického senátu STU) alebo ako súčasť Ceny rektora STU za vynikajúce študijné výsledky v priebehu štúdia.

Na fakultách sa možnosť vyplácania nenárokových štipendií uplatňovala nasledovne. SvF vyplácala prospechové štipendium za dosiahnutie vynikajúcich študijných výsledkov (66 študentov) a mimoriadne štipendium ako kompenzáciu časti nákladov spojených s plnením tých študijných povinností, ktoré vyžadujú vyššie výdavky (povinná výučba v teréne, odborná prax, účasť na súťažiach). Na SjF dekan udelil mimoriadne štipendium za úspešné práce prednesené na študentskej vedeckej konferencii najlepším absolventom bakalárskeho a inžinierskeho štúdia. Na FCHPT udelil dekan fakulty mimoriadne štipendium 12 bakalárom a 15 inžinierom pri ukončení štúdia.

Dekan MTF mimoriadnym štipendiom oceňuje absolventov bakalárskeho a inžinierskeho štúdia a študentov za výborné študijné výsledky, za úspešnú prácu v študentskej vedeckej konferencii, za vynikajúce športové výkony, prípadne iné aktivity, ktoré významným spôsobom šírili dobré meno MTF.

Na univerzite v súčasnosti nie je vytvorený fond na realizáciu pôžičiek študentov. Študenti majú možnosť uchádzať sa o pôžičky Študentského pôžičkového fondu. V súlade s jeho pokynmi pedagogické oddelenia fakúlt spracovávajú, overujú a zasielajú žiadosti na rozhodovacie konanie. V hodnotenom období bolo na Študentský pôžičkový fond z fakúlt zaslaných 677 žiadostí, z čoho bolo 630 vybavených kladne. Prehľad podľa fakúlt udáva tabuľka 3.21.

Tabuľka 3.21: Žiadosti študentov o pôžičky

Pôžičky	SvF	SjF	FEI	FCHPT	FA	MTF	FIIT	Spolu
Podané	210	71	143	73	49	131	*	677
Pridelené	193	69	124	75	43	101	25	630

* sú zahrnuté v počte FEI

3.7 Celoživotné vzdelávanie

Na zasadnutí Európskej rady v Lisabone v marci 2000 bol pre EÚ stanovený strategický cieľ pre ďalšie desaťročie – vybudovať konkurencieschopnú a dynamickú ekonomiku založenú na vedomostiach. Pre Slovensko má tento cieľ, vzhľadom na špecifickosť vlastnej ekonomiky, ešte výraznejší význam. Prístup k najnovším informáciám a vedomostiam je vytváraný systémom ďalšieho vzdelávania ako organickej časti štruktúry celoživotného vzdelávania. Postavenie univerzít by malo byť pritom dominantné, napriek aktivitám mnohých súkromných vzdelávacích inštitúcií, ktoré pôsobia v rámci živnostenského zákona.

Celoživotné vzdelávanie sa na STU uskutočňuje na fakultách a Inštitúte celoživotného vzdelávania v súlade so zákonom č. 567/2001 Z. z. o ďalšom vzdelávaní.

Fakulty

V predchádzajúcom období sa na fakultách STU celoživotné vzdelávanie zamerané na prenos najnovších poznatkov do praxe poskytovalo formou postgraduálneho štúdia – kurzov. Tieto boli realizované na základe zmluvných vzťahov s ekonomicky silnými partnermi z priemyslu ako aj pre odborníkov, ktorých vysielali vlastné inštitúcie s cieľom ich ďalšieho odborného rastu. V ostatnom období došlo pri organizovaní aktivít celoživotného vzdelávania k podstatným zmenám. Aktivity v širokom spektre foriem (krátkodobé – niekoľko dňové až po dlhodobé – semestrálne kurzy) a metódy realizácie (prezenčné, dištančné, kombinované) sa uskutočňujú na základe iniciatívy jednotlivých pracovníkov katedier na fakultách väčšinou stále bez systémového prístupu. Pritom je všeobecne známe, že mnohé významné firmy pôsobiace na Slovensku každoročne vynakladajú nezanedbateľné finančné prostriedky na ďalšie vzdelávanie svojich pracovníkov. Navyiac, často v rámci tohto vzdelávania pôsobia učitelia univerzity, ale samotné vzdelávanie je organizované inou inštitúciou. Univerzita a jej fakulty majú v tomto prostredí možnosť získavania mimo dotačných finančných prostriedkov, čo však očakáva razantnejšie použitie aktívnejších foriem propagácie vlastných možností a schopností aktivít spadajúcich do oblasti celoživotného vzdelávania.

Kvôli úplnosti uvedieme niektoré významnejšie aktivity celoživotného vzdelávania realizované na fakultách univerzity. Ústav súdneho znalectva SvF ukončil štvrtý ročný kurz štúdia pre súdnych znalcov v odbore „Stavebníctvo“ a fakulta predložila na akreditáciu kurzy špecializované na vzdelávanie znalcov v odbore „Stavebníctvo“ a „Znalecké minimum“. SjF realizovala v hodnotenom období krátkodobé bližšie nešpecifikované kurzy, avšak venovala sa perspektívnym projektom „Centrum pre technologický transfer kvality“, kde hlavným partnerom je Volkswagen AG a Inštitút vzdelávania pre PSA Peugeot Citroën. FEI organizovala cca 10 kurzov rôzneho zamerania, ktoré poskytli záujemcom z neuniverziténeho prostredia možnosť zvýšenia ich odbornej kvalifikácie. FCHPT má akreditovaných 23 kurzov so zameraním na uplatnenie najnovších trendov v oblasti analytických metód, chemických technológií, ochrany životného prostredia a potravinárstva. FA v rámci kurzov celoživotného vzdelávania poskytla program „Aktuálne trendy priestorového plánovania v kontexte celoeurópskej integrácie“ formou workshopov organizovaných jedenkrát do mesiaca. MTF organizovala 13 kurzov zameraných

na získanie počítačovej gramotnosti pre cca 160 frekventantov a ďalšie kurzy v oblasti tvárnenia a zlievarenstva, ktoré absolvovalo cca 60 účastníkov. FIIT poskytovala celoživotné vzdelávanie v rámci projektu „Cisco Networking Academy Program“ formou 4-semesterálneho dištančného vzdelávania s využitím internetu, ktoré bolo dopĺňané praktickými cvičeniami v laboratóriách a konzultáciami s lektormi. V hodnotenom období sa ho zúčastnilo celkovo 614 frekventantov. Uvedený prehľad potvrdzuje vyššie uvedené konštatovanie o systematickosti realizácie celoživotného vzdelávania.

Inštitút celoživotného vzdelávania

Poslaním Inštitútu celoživotného vzdelávania (ICV) je príprava, organizácia a zabezpečovanie celoživotného vzdelávania v zmysle zákona o vysokých školách a zákona o ďalšom vzdelávaní so zameraním hlavne na získanie, zvyšovanie a inováciu profesijnej kvalifikácie a rekvalifikácie, vrátane jazykového vzdelávania. Poskytuje služby v rozvoji ľudských zdrojov a spolupracuje s inými poradenskými a vzdelávacími inštitúciami podieľajúcimi sa na ich rozvoji. Podľa záujmu spoločenskej praxe poskytuje ICV celoživotné vzdelávanie vhodne zvolenými formami a metódami, hlavne z technických prierezových a interdisciplinárnych oblastí a odborov.

ICV sa skladá z týchto súčastí: Centrum ďalšieho vzdelávania (zlúčené s Centrom intenzívneho vzdelávania), Lokálne stredisko dištančného vzdelávania, Jazykové centrum, Francúzske centrum a Univerzita tretieho veku.

Podľa štatistického vykazovania Ústavu informácií a prognóz školstva MŠ SR je ICV, čo do počtu študujúcich a absolventov, najväčším inštitútom ďalšieho univerzitného vzdelávania na Slovensku, pričom ekvivalentný počet celých úväzkov všetkých zamestnancov z dotácie rozpočtu sa v priebehu roka 2004 znížil z 8,39 ekvivalentu na 6,42. V akad. roku 2003/2004 v rámci ICV pôsobilo viac ako 180 externých lektorov. ICV hospodári ako súčasť STU, pričom väčšiu časť bežných výdavkov a menšiu časť osobných mzdových nákladov pokrýva z podnikateľskej činnosti a z mimorozpočtových zdrojov.

Centrum ďalšieho vzdelávania (CĎV)

Pracovisko rozvinulo podnikateľskú činnosť súvisiacu s filmovaním a výrobou filmových DVD diskov. S využitím existujúcej techniky sa dopĺňajú kurzy predovšetkým súvisiace s výpočtovou technikou, pričom sa pracovisko teraz zameriava na získavanie zákazníkov a rozbehnutie marketingu.

Pracovisko ďalej plnilo úlohy v nasledujúcich projektoch: Socrates projekt „THENUCE – European Thematic Network in University Continuing Education“ a projekt EuLLearn Project (European University Lifelong Learning Network). Výstupmi projektov boli spoločné publikácie v anglickom jazyku: „Uplatňovanie kontinuálneho vzdelávania na univerzitnej úrovni v Európe“, na vzniku ktorej sa podieľali aj pracovníci ICV prípadovou štúdiou. Zároveň bol vypracovaný Štatút asociácie univerzitného celoživotného vzdelávania na Slovensku a podaný návrh na založenie takejto asociácie. V rámci programu Leonardo da Vinci v projekte „Efficient e-Learning Network Services Establishment for Education Without Borders – eEDUSER“, okrem koordinácie tvorby modulov sa uskutočňoval prieskum záujmu o e-learning a jeho analýzu v 6 európskych krajinách. Pracovníci CĎV sú spoluriešiteľmi schváleného projektu v rámci ESF MŠ SR

„Kariérne poradenstvo na stredných školách“, na ktorom spolupracujú s PdFUK a nadáciou CEVAP.

CĎV rieši aj úlohy súvisiace s inými súčasťami ICV a STU, a to v súvislosti s vybavením techniky alebo nadobudnutými znalosťami a skúsenosťami. Konkrétne ide o filmovanie prednášok a tvorbu DVD z prednášok, distribuovanie hlavičkového papiera STU, príprava prezentácií a príspevkov vedeniu univerzity na témy celoživotné vzdelávanie, správa webového priestoru na webových serveroch.

Lokálne stredisko dištančného vzdelávania (LSDV)

Medzi už štandardné činnosti patrilo zabezpečovanie dištančných kurzov Príprava na univerzitné štúdium. Zaregistrovalo sa 188 účastníkov v štandardných kurzoch (z matematiky 182, z fyziky 173 a z chémie 4) a 50 v zrýchlených kurzoch (z matematiky 45, z fyziky 46 a z chémie 0). Pokračovalo sa vo vývoji jednoduchého elektronického prostredia vlastnej produkcie na podporu administrácie, logistiky a komunikácie. Ďalej pokračovali práce v rámci projektu Leonardo – eEDUSER, v rámci ktorého sa vytvorila anglická verzia príručky „www a vzdelávanie“.

Poskytovali sa prednášky a konferenčné príspevky na tému e-vzdelávania: eLearn Žilina, knižničky seminár SVK B. Bystrica, UKF Nitra, DIVAI Nitra, IFAC Helsinki.

V priebehu akad. roka 2003/2004 boli zavedené nové programy na LSDV, a to vďaka grantom z externých zdrojov.

Univerzita tretieho veku (UTV)

Záujmové vzdelávanie seniorov na UTV sa uskutočňuje prednáškovou činnosťou (vo všeobecnom ročníku a v siedmych študijných odboroch) a praktickou výučbou (na študijných odboroch zameraných na IT). V akad. roku 2003/2004 nastúpilo do 1. ročníka 116 študentov, takže na UTV bolo celkovo zapísaných 428 študentov.

Trojročné štúdium ukončilo 109 absolventov, pričom ukončenie formou promócie si z nich (podľa pravidiel stanovených v „Organizačných a študijných pokynoch“) zvolilo 76 poslucháčov.

Vedením UTV bol vypracovaný projekt pod názvom „Zlepšovanie IT zručností seniorov ohrozených rizikom straty zamestnania, živnostníkov a malých podnikateľov“ (projekt ESF). Tento projekt bol schválený. S realizáciou projektu možno počítať najskôr od 1. decembra 2004.

UTV pokračovala aj v aktivitách v rámci Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku (AS UTV), ktorých poslaním a cieľom je vzájomne sa informovať o vzdelávacích aktivitách jednotlivých členov asociácie. V novembri 2003 sa konalo na pôde STU zasadnutie Prezídia a Rady AS UTV.

Jazykové centrum (JC)

Jazykové centrum STU zaznamenalo 13. výročie svojho pôsobenia. Svoje aktivity zameriavalo ako po iné roky najmä na organizovanie intenzívnych a polointenzívnych kurzov z anglického a nemeckého jazyka, o ktoré je najväčší záujem.

V akad. roku 2003/2004 úspešne absolvovalo v Jazykovom centre 11 frekventantov štátnu jazykovú skúšku z anglického jazyka a dvaja z nemeckého jazyka.

Na zvýšenie atraktívnosti pracoviska, zlepšenie pozície na trhu a lepšie využitie nášho knižného fondu, ktorý má už v súčasnosti 2900 titulov, sa zaviedlo požičiavanie učebníc na dobu trvania kurzu.

Tabuľka 3.22: Súhrn počtu študentov Jazykového centra 1. až 5. ročníka, letných a zimných kurzov

	letný sem.	zimný sem.	Spolu za rok
anglický jazyk - počet kurzov	44	31	75
- počet študentov	570	502	1072
nemecký jazyk - počet kurzov	6	6	12
- počet študentov	66	73	139
Spolu - počet kurzov	50	37	87
- počet študentov	636	575	1211

Francúzske centrum (FC)

FC bolo založené v júni 1991 dohodou medzi STU a Francúzskym inštitútom pri Veľvyslanectve Francúzskej republiky v Bratislave ako „Asociácia pre neziskovú činnosť na podporu vyučovania francúzštiny na STU a šírenia francúzskej kultúry“ na podnet francúzskej strany. V zimnom semestri sa realizovalo 7 kurzov pre 116 poslucháčov. V letnom semestri bolo otvorených 8 kurzov, zapísaných 82 poslucháčov. Okrem vyučovania všeobecného jazyka FC otvorilo aj kurz odbornej francúzštiny pre lekárov.

Z informácií o činnosti jednotlivých súčastí ICV vyplýva, že počet účastníkov vzdelávania sa v akad. roku 2003/2004 oproti predchádzajúcemu roku znížil na všetkých pracoviskách okrem UTV, čo nie je spôsobené len starnutím obyvateľstva. Znižovanie personálneho stavu na základe uznesenia senátu STU z 19. 11. 2001 bez kompenzovania zvýšených nárokov so zabezpečením rovnakej agendy vedie k znižovaniu motivácie. Pracoviská a ich existencia sú väčšinou závislé na jedinej osobe vedúceho, jeho záujme a ochote. V nasledujúcom období sa očakávajú impulzy rozvoja predovšetkým prostredníctvom grantov ESF.

3.8 Propagácia štúdia

Napriek tomu, že záujem o štúdium zaznamenal v posledných akademických rokoch nárast v počte uchádzačov (v akad. roku 2003/2004 – 7 165, 2004/2005 – 11 313), Slovenská technická univerzita v Bratislave kladie veľký dôraz a uvedomuje si význam propagácie štúdia.

Propagácia štúdia na nasledovný akademický rok sa intenzívne začína po schválení počtu prijímaných uchádzačov, stanovení kritérií určujúcich podmienky na prijímanie uchádzačov, a to začiatkom akademického roka (október – november).

Pokračuje i v nasledujúcich mesiacoch, resp. do termínu skončenia prijímania prihlášok (marec – apríl).

Všeobecne možno povedať, že univerzita a fakulty STU orientujú propagáciu v dvoch dimenziách.

1. Prípravu informačno-propagačných materiálov:

- implementáciou informácií na webových stránkach,
- vyhotovením brožúr a letákov,
- vytvorením prezentačného CD,
- zverejnením informácií v celoštátnych publikáciách „Ako na vysokú školu“, (Ústav informácií a prognóz) a „Pred štartom na vysokú školu“ (Infopress Bratislava),
- vydávaním brožúry Študijné programy STU,
- vydávaním programu ďalšieho vzdelávania.

2. Formou priamej informovanosti:

- deň otvorených dverí,
- exkurzie študentov stredných škôl na fakulte,
- organizované návštevy na stredné školy (zložené zo zástupcov fakulty, katedry, študentov),
- organizovaním seminárov a pozývaním riaditeľov, pedagógov, výchovných poradcov na pôdu fakulty z rôznych miest Slovenska,
- informovaním stavovských spolkov, podnikov a organizácií,
- v masmédiách: rozhlas, televízia, tlač,
- účasťou na veľtrhu AKADÉMIA uskutočňovaného pod gesciou MŠ SR,
- účasťou na veľtrhoch a výstavách (SvF, FA – CONECO v Bratislave, For Arch a For Region v Banskej Bystrici, FEI - FÓRUM PEDAGOGIKY, ELOSYS),
- organizovaním odborných seminárov.

3.9 Swot analýza

Získané poznatky zo zahraničných univerzít ukazujú, že SWOT analýza je významnou časťou systému riadenia a zabezpečenia kvality vzdelávania. V hodnotenom období univerzitný systém riadenia a zabezpečovania kvality vzdelávania nemal charakter univerzitnej legislatívy. Napriek tomu viaceré jeho prvky boli prebrané a uplatňované pri organizácii, riadení, realizácii a kontrole vzdelávania na fakultách. Analýzou jednotlivých činností z pohľadu fakúlt a univerzity možno deklarovat nasledovné:

Silné stránky:

- univerzitná ponuka študijných odborov pokrýva dominantné oblasti technického vzdelávania, z čoho vyplýva, aj v súčasných ekonomických podmienkach spoločnosti, stále stabilný záujem o univerzitu ako celok,
- na všetkých fakultách sú dlhoročné skúsenosti s kreditným systémom umožňujúcim v značnej miere autopofiláciu a individuálne tempo štúdia,
- napriek nedocenenému spoločenskému postaveniu a uznaniu vysokoškolských učiteľov, STU má stále vysokokvalifikovanú štruktúru pedagógov, značne prevyšujúcu slovenský priemer, vo viacerých kritériách porovnateľný so zahraničným štandardom,
- obsah vzdelávania v odborných profilujúcich predmetoch je nadväzný na vlastný výskum a tvorivú činnosť univerzitných pracovísk,
- na všetkých fakultách sa vypracovali akreditačné spisy študijných programov, ktorých obsahová stránka vychádza z aktuálnych a reálne očakávaných potrieb najmä technickej praxe,
- zvyšujúci sa počet zahraničných mobilít študentov najmä v 2. a 3. stupni vysokoškolského vzdelávania,
- úspešnosť absolventov pri umiestňovaní sa na silnejšom konkurenčnom trhu práce spojená s pozitívnym hodnotením ich odbornej úrovne.

Slabé stránky:

- pretrvávajúca izolovanosť fakúlt sa odráža v úrovni vnútrouniverzitnej mobility, ktorá prakticky neexistuje,
- vysoký úbytok v 1. ročníku bakalárskeho štúdia spojený s náročnosťou študijných plánov,
- nedostatočná pripravenosť študentov využívať kreditný systém štúdia na autopofiláciu a voľbu individuálneho tempa štúdia,

- zastaraná softvérová podpora organizácie a realizácie štúdia, ktorá sa už viacročne ukazuje ako nevyhovujúca pre variabilitu kreditného systému štúdia a zjednodušenie administratívy zo strany študenta, učiteľa a podporných servisných zložiek (študijné oddelenie, knižnice, jedálne, študentské domovy).

Príležitosti:

- systematicky rozširovať pracovné kontakty s významnými zahraničnými univerzitami účasťou na spoločných projektoch, mobilitou študentov, mobilitou pracovníkov univerzity a pod.,
- rozvíjať šírenie „imidžu“ STU orientáciou na rôzne cieľové skupiny doma aj v zahraničí,
- venovať zvýšenú pozornosť inovačným metódam vzdelávania so zameraním využiť možnosti progresívnych informačno-komunikačných technológií,
- získavať finančné prostriedky mimo dotačných aktivizačných činností v oblasti celoživotného vzdelávania a zapájať sa do medzinárodných edukačných projektov,
- aktívnejšie propagovať štúdium aj intenzívnejším zverejňovaním dostupných materiálov charakterizujúcich silné stránky vzdelávania na STU na webovej stránke univerzity.

Ohrozenia:

- dlhodobá finančná poddimenzovanosť v podpore vysokých škôl zo strany štátu sa odráža najmä vo výskumnej činnosti založenej na vybavenosti výskumných aj výučbových laboratórií, čo v krátkej budúcnosti môže ohroziť súčasné postavenie STU, hlavne v medzinárodnom meradle,
- schopnosť obstáť v medzinárodnej vedeckovýskumnej konkurencii klesá, čím sa znižuje prestíž univerzity aj v domacom prostredí pri hľadaní možností spolupráce s odbornou praxou, vyžadujúcou moderné, progresívne technológie,
- pracovné podmienky, ale aj ohodnotenie práce sú príčinami, že mladší kolegovia z univerzity odchádzajú, čím sa zhoršuje vekové zloženie učiteľov,
- hrozba virtuálnej a možno i reálnej konkurencie ostatných univerzít na Slovensku, aj v dôsledku celospoločenskej ekonomickej situácie a finančnej náročnosti štúdia „mimo domova“,
- nedostatočná príprava na stredných školách pre štúdium technických odborov a skladba absolventov stredných škôl, ktorí nepredstavujú ich špičku,
- absencia potrebného informačného systému v procese riadenia a vzdelávania odčerpáva personálne a časové kapacity, situácia sa stáva nevládnuteľnou,
- pretrvávajúci názor verejnosti o nižšom spoločenskom postavení a hmotnom ocenení absolventov vysokoškolského technického štúdia.

3.10 Univerzitná úroveň organizácie a riadenia vzdelávania

Na vytvorenie priestoru, v ktorom možno charakterizovať študenta ako študenta univerzity je potrebné vytvárať organizačno-administratívne prostredie prebudovaním vnútrouniverzitných predpisov z úrovne bývalej právnej subjektivity fakúlt na univerzitou delegované právomoci. S týmto procesom sa spájajú mnohé úlohy, z ktorých niektoré majú charakter trvalý. Niektoré môžu byť riešené operatívne, na základe dohody

medzi fakultami, ktoré predstavujú garanta kvality odbornej prípravy budúceho absolventa. Pojem študent univerzity však predstavuje možnosť komplexnejšej prípravy absolventa, ktorá je charakterizovaná širšie ako vynikajúci špecialista v úzko zameranom odbore. Preto je potrebné vytvárať podmienky na možnosť vnútrouniverzitnej mobility, ktorá by umožňovala uplatňovať študentom vlastné, špecifické predstavy o svojej vysokoškolskej príprave na svoje budúce kariérne pôsobenie.

Vyššie spomínané krátke a dlhodobé úlohy, ktoré sa riešili v grémiu prodekanov pre bakalárske, inžinierske a doktorandské štúdium boli orientované aj týmto smerom.

Okrem toho na poradách prodekanov bola venovaná pozornosť aj koordinačno-organizačnému zabezpečeniu akademických činností, medzi ktoré patria najmä:

- príprava návrhu novely Študijného poriadku STU,
- organizácia propagácie štúdia, najmä 1. stupňa vysokoškolského vzdelávania na fakultnej a univerzitnej úrovni,
- príprava, realizácia a vyhodnotenie prijímacieho konania na bakalárske a inžinierske štúdium, rešpektujúca obsahovú aj časovú diferencovanosť medzi fakultami,
- návrh úpravy obsahu informačného materiálu Študijné programy fakúlt STU,
- príprava modelu finančného vyrovnania za výkony vo vzdelávaní mimofakultných študentov.

Pri riešení viacerých úloh vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelávania funkčná kompetencia medzi zástupcami fakúlt nebola vždy rovnocenná. Na niektorých fakultách nie sú v kompetencii jedného prodekana všetky tri stupne vysokoškolského vzdelávania, čo vo viacerých prípadoch narúšalo operatívnosť rokovaní a rozhodovania.

Medzi úlohami dlhodobého charakteru vo vytvárajúcom sa konkurenčnom prostredí technických univerzít na Slovensku za najdôležitejšiu treba považovať udržanie a postupné zvyšovanie kvality vzdelávania. Realizácia uceleného systému riadenia a zabezpečenia kvality vzdelávania, keďže ako celok nie je na úrovni univerzity legislatívne deklarovaná, bola nahradená viacerými konkrétnymi úlohami vytvárajúcimi požiadavky na kvalitu vzdelávania. Medzi ne patria najmä:

- prijímacie konanie a jeho možnosti ďalšej unifikácie,
- posudzovanie realizácie pedagogických a didaktických činností a ich systémové usmerňovanie,
- stieranie rozdielov organizácie štúdia na jednotlivých fakultách s cieľom vytvoriť reálne univerzitné vzdelávacie prostredie.

Na riešenie úloh spojených s administratívou, organizáciou, ale aj realizáciou štúdia boli vytvorené viaceré komisie zo zástupcov jednotlivých fakúlt. Významné poslanie plnila komisia na prípravu akreditácie spomínaná v kapitole 5. Jej činnosť prispela k príprave akreditačných spisov študijných programov s viacerými, v rámci univerzity jednotiacimi prvkami.

K ďalším výsledkom práce komisií treba započítať:

- návrh štruktúry dotazníka na hodnotenie kvality výučby a učiteľov,
- návrh usmernenia týkajúci sa postavenia študenta doktorandského štúdia pri realizácii niektorých činností počas štúdia („služobné cesty“ doma a v zahraničí, harmonogram akademického roka),

- vypracovanie návrhu na tvorbu a činnosť odborových komisií doktorandského štúdia,
- vypracovanie návrhu obsahu dokladov súvisiacich so štúdiom (prihláška na inžinierske štúdium, index, vysvedčenie zo štátnej skúšky, diplomy, osvedčenie o absolvovaní ďalšieho vzdelávania).

Oddelenie vzdelávania R STU uskutočňovalo činnosti spadajúce do kompetencie univerzity vo všetkých troch stupňoch vzdelávania. Bolo tiež poverené administratívou akreditácie študijných programov od koordinácie prípravy akreditačného spisu až po prípravu vydania oprávnenia rektora fakulty daný študijný program uskutočňovať. Z činností spojených s ročným vzdelávacím cyklom bez náročnosti na úplnosť ide o:

- vypracovanie požadovaných stanovísk a štatistík pre potreby UIPŠ a Ministerstva školstva SR,
- návrh a zabezpečenie výroby informačného materiálu „Študijné programy STU“,
- prípravu celouniverzitnej časti a časti týkajúcej sa ďalšieho vzdelávania „Študijných programov STU“,
- propagáciu štúdia a prípravu prezentácie STU na podujatí „Akadémia – veľtrh pomaturitného vzdelávania“,
- priebežnú aktualizáciu informácií o možnostiach a podmienkach štúdia na STU na webovej stránke univerzity,
- prípravu a realizáciu konania súvisiaceho so žiadosťami o preskúmanie rozhodnutia o neprijatí na štúdium na fakulty STU,
- prípravu analýz a kvartálnych štatistík doktorandského štúdia,
- evidenciu aktivít spadajúcich do oblasti ďalšieho vzdelávania na úrovni fakúlt a Inštitútu celoživotného vzdelávania,
- prípravu a realizáciu odovzdania vecnej Ceny rektora STU najúspešnejším absolventom inžinierskeho štúdia,
- prípravu a realizáciu promócií absolventov doktorandského štúdia v jesennom a v jarnom termíne,
- návrh Ceny rektora STU absolventom doktorandského štúdia,
- návrh a zabezpečenie výroby diplomov absolventom štúdia, vysvedčení o štátnej skúške a listiny ceny rektora,
- zabezpečenie reedície „Príručky z matematiky na prijímacie konanie na STU“ a „Príručky z fyziky na prijímacie konanie na STU“,
- porady vedúcich pedagogických oddelení, na ktorých sa metodicky usmerňovala realizácia aktuálnych úloh,
- prípravu a spracovanie výsledkov porád s prodekanmi a komisií prorektora,
- prípravu podkladov a správ pre rektora a jeho grémia (poplatky súvisiace so štúdiom, ďalšie vzdelávanie, prijímacie konanie, ...)

Oddelenie vzdelávania R STU zorganizovalo pre prorektorov pre vzdelávanie siedmich slovenských vysokých škôl ponúkajúcich vzdelávanie v technických odboroch workshop zameraný na problematiku e-learningu, doktorandského štúdia a systému riadenia kvality vzdelávania. Vecnosť rokovania a konkrétnosť vzájomnej výmeny poznatkov a informácií z tematických blokov workshopu viedla k záverečnému konštatovaniu užitočnosti pre všetkých zúčastnených a k povereniu STU organizovať pravidelne raz ročne takéto pracovné stretnutia.

Snahu o čo najrýchlejšie komplexné zorientovanie sa v novej problematike pôsobnosti oddelenia, doktorandskom štúdiu, možno dokumentovať aj zapojením sa do projektu „Zlepšenie podmienok na využívanie vedecko-technického potenciálu

mladých vo výskume“ organizovaného v rámci štátneho programu výskumu a vývoja, kde STU vystupuje ako spoluriešiteľská inštitúcia a je zodpovedná za riešenie aktivity „Súčasný stav legislatívy z hľadiska prepojenia školy a praxe“.

Z hľadiska celoštátneho plné uznanie bolo vyjadrené oddeleniu za usporiadanie seminára pre vedúcich oddelení vzdelávania a vedúcich oddelení pre doktorandské štúdium vysokých škôl na Slovensku za účasti zástupcov MŠ SR, ktorý bol zameraný na aktuálnu problematiku vzdelávania a doktorandského štúdia v súvislosti s vyvíjajúcou sa legislatívou.

3.11 Návrhy a odporúčania

Správa podáva informácie a hodnotí organizačnú, riadiacu, realizačnú a kontrolnú činnosť učiteľských aj neučiteľských pracovníkov pri príprave absolventa. Z jednotlivých častí správy charakterizujúcej prostredie študenta možno vidieť snahu univerzity vytvoriť podmienky na vývoj výrazného odborníka svojho odboru. V súvislosti s tým sa vynárajú však nasledovné návrhy a odporúčania, cielené na udržanie a zlepšenie kvality absolventa univerzity charakterizovaného v prvej časti správy:

- Realizovať model koordinovanej, trvalej intenzívnej a adresnej propagácie a šírenia informácií o štúdiu na STU tak na Slovensku, ako aj v zahraničí.
- Systematicky pripravovať, vyhotovovať a inovovať informačno-propagačné materiály o STU pre rôzne účely využívania propagácie.
- Sprofesionalizovať tvorbu a systém implementácie informácií na webovej stránke univerzity ako výrazného nástroja propagácie.
- Vytvárať podmienky a hľadať mechanizmy na iniciáciu vnútrouniverzitnej mobility vedúcej k transformácii študenta fakulty na študenta univerzity.
- Permanentne venovať pozornosť systému riadenia kvality vzdelávania vo všetkých stupňoch vzdelávania, ktorý bude zahŕňať odozvu vonkajšieho prostredia univerzity (uplatnenie absolventov), ako aj výsledky riadiacej a kontrolnej činnosti vzdelávacieho procesu (hospitácie učiteľov, dotazníky študentov).
- Vytvárať podmienky umožňujúce rýchlejšiu realizáciu učebných pomôcok pripravených pre e-learning, najmä v predmetoch základov technického vzdelávania.
- Vzhľadom na kritický stav softvérového vybavenia pre študijnú agendu zabezpečiť dodržanie harmonogramu prípravy a implementácie nového softvéru.
- Vypracovať Štatút (Organizačný poriadok) ŠVK, zahŕňajúci jej personálne, organizačné, materiálovo-technické, finančné zabezpečenie, vrátane organizácie ŠVK.
- Prekonzultovať finančnú podporu ŠVK z úrovne MŠ SR.

3.12 Záver

Správa podáva informácie o organizovaní, priebehu a výsledkoch vzdelávania v akad. roku 2003/2004. Sú v nej zhrnuté poznatky z realizácie bakalárskeho, inžinierskeho a doktorandského štúdia, ktoré majú všeobecnú platnosť pre celú univerzitu a tiež sú uvedené v jednotlivých častiach správy špecifiká, týkajúce sa jednotlivých fakúlt. Kvalitatívny obraz o vzdelávaní na STU, ktorý správa umožňuje vytvoriť si čitateľovi, dopĺňajú súbory štatistických údajov, prezentované

v tabuľkách a grafoch. Ich analýza a porovnanie so správami o vzdelávaní z ostatných rokov umožňujú deklarovat nasledovne najzávažnejšie závery:

- o štúdium študijných a vedných odborov poskytovaných fakultami STU je najmä v druhom a treťom stupni vysokoškolského štúdia dostatočný záujem. V prvom stupni štúdia bolo oproti predchádzajúcemu akademickému roku zaznamenané výrazné zvýšenie;
- úbytok študentov v prvom roku bakalárskeho štúdia potvrdzuje tézu náročnosti štúdia na STU a nedostatočnej pripravenosti absolventov stredných škôl na vysokoškolské štúdium technických odborov;
- dlhodobá finančná poddimenzovanosť dotačných prostriedkov sa nepriaznivo odráža na možnosti inovácie výučbových a výskumných laboratórií, ako aj na vytvorení atraktívneho mzdového prostredia pre mladších pracovníkov univerzity, čo v krátkej budúcnosti môže nepriaznivo ovplyvniť kvalitu prípravy študentov na ich budúcu profesijnú kariéru;
- úspešná zapojenosť katedier a ústavov fakúlt najmä do me-

dzinárrodných projektov spomaľuje a znižuje riziko zhoršovania kvality vzdelávania na STU;

- viacročná podpora administrácie vzdelávania a štúdia v súčasnosti používaným, už archaickým softvérovým produktom môže viesť k jeho kolapsu, preto je nutné vytvoriť podmienky na dodržanie harmonogramu implementácie nového softvéru;

- obraz prípravy študentov pre následné profesijné pôsobenie dopĺňa štatistika Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o nezamestnanosti absolventov slovenských vysokých škôl, v ktorej STU patrí medzi univerzity s najnižším počtom, čo potvrdzuje kvalitu vzdelávania na fakultách STU.

Uvedené závery oprávňujú konštatovať, že vzdelávanie na STU obsahovo inovované aktuálnymi výsledkami výskumnej a tvorivej činnosti aj v akademickom roku 2003/2004 potvrdilo dlhoročnú tradíciu kvalitnej prípravy vysokoškolsky vzdelaných pracovníkov pre potreby spoločenskej praxe. Tým Slovenská technická univerzita plní svoje poslanie uložené jej zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách.

Tabuľka 3.23: Počet študentov v akad. roku 2004/2005 podľa stavu k 31. 10. 2004 (spracované na základe výkazov o VŠ 11-01 z fakulty STU)

Fakulta	Štúdium na STU													Ostatné formy štúdiá	Ostatné formy celkom (19+20)	Študentov celkom (9+12+21)					
	Riadne štúdium						Externé štúdium *						PhD. štúdium								
	Denné štúdium			1. roč. slov. a zahr.			Denné celkom (2+3+4)		1. roč.		Celkom		Interní				Externí		PhD. celkom (16+18)	DPŠ	
	slovenský	zahr.	Bc.+Ing.	1. roč. slov.	Ing.	Bc.	1. roč. slov.	Ing.	1. roč. slov. a zahr.	zahr.	1. roč. slov. a zahr.	Celkom (13+14)	1. roč. slov. a zahr.				Celkom				
1	2	3	4	5	7	9	10	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22			
SvF	2 311	999	19	927	516	3 329	126	182	113	1	44	114	40	180	294	0	294	3 805			
SjF	1 157	575	19	736	280	1 751	0	0	59	1	21	60	27	122	182	0	182	1 933			
FEI	1 936	621	43	806	398	2 600	0	0	97	0	50	97	80	234	331	0	331	2 931			
FCHPT	866	416	14	479	206	1 296	105	177	140	2	62	142	16	93	235	0	235	1 708			
FA	902	265	25	421	135	1 192	0	0	43	0	23	43	24	107	150	0	150	1 342			
MTF	2 005	834	13	969	425	2 852	950	2 102	62	0	28	62	46	201	263	450	713	5 667			
FIIT	658	179	8	319	110	845	0	0	20	1	10	21	12	27	48	0	48	893			
STU	9 835	3 889	141	4 657	2 070	13 865	1 181	2 461	534	5	238	539	245	964	1 503	450	1 953	18 279			

Poznámka: DPŠ – Dopĺňujúce pedagogické štúdium zabezpečuje Katedra inžinierskej pedagogiky a psychológie MTF DPŠ pre študentov a absolventov VŠ (aj mimo STU) na vyučovanie odborných predmetov

* – externé štúdium – SvF a FCHPT má externé len bakalárske štúdium MTF má externé bakalárske + inžinierske štúdium